

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

**Dəhşət -
Qız Qalasında
13 yaşlı qızı
zorladılar**

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 21 noyabr 2014-cü il Cümə № 285 (5994) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Batımda keçirilən beynəlxalq Forumda skandal

Ermeniperest Çexiya təşkilatı aranı qatdı, Azərbaycanın nümayəndə heyəti tədbiri boykot etdi; Gürcüstan prezidenti foruma qatılmadı

yazısı səh.3-də

Büdcə müzakirələri başa çatdı

Mərkəzi Bankın sədri evsizlərə məsləhət, Mikayıl Cəbbarov isə müəllimlərə vəd verdi

yazısı səh.2-də

Hüseyn Abdullayevdən mülkünün sökülməsinə sərt reaksiya

"Məni bu cür şeylərlə qorxuda bilməyəcəksiz"

yazısı səh.13-də

Hökumətdən milli QHT sektoruna qarşı ikinci hücum dalğası

Fuad Ələsgərov yeni adlar çəkdi, hədələdi

yazısı səh.8-də

Ermenilərin Tehrandakı "genosid" sərgisinə sərt təpki

yazısı səh.13-də

Həyatımızı cəhənnəmə döndərən kreditlər

yazısı səh.8-də

Soyuq müharibənin qaynar cəbhə xətti - Dağlıq Qarabağ

yazısı səh.11-də

Ordumuz şəhid verdi

yazısı səh.2-də

Neftçilərin ixtisarı ilin sonunadək davam edəcək

yazısı səh.10-də

Müdafiə Nazirliyi ATƏT-ə sərt cavab verdi

yazısı səh.2-də

Azərbaycan banklarının adı növbəti beynəlxalq qalmaqalda

İKİ ƏSAS BANKIRIMIZ

HƏDƏFDƏ

Elman Rüstəmovla Cahangir Hacıyevə xaricdən ciddi təzyiqlər var; Mərkəzi Bank sədrinin Avstriyada rüşvət qalmaqalı səngiməmiş Cahangir Hacıyevin rəhbərlik etdiyi qurum haqda Moskvadan ağır ittihamlar gəldi, Milli Məclisdə də bank sektoruna qarşı hücumlara start verilib...

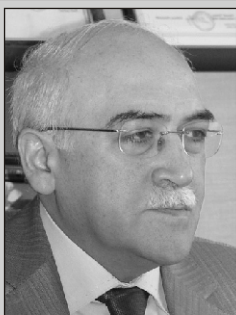

yazısı səh.9-da

Hacıbala Abutalıbov gülçülük biznesini inhisara alıb

Gül bayramında və il boyu parklarda istifadə olunan gül-çiçək heç də xaricdən gətirilmir; BŞİH-in başçısı Bakı kəndlərində istixanalar inşa etdirib, burada "əcnəbi güllər" yetişdirilir və büdcədən hər il 10 milyon manata yaxın pul oğurlanır

yazısı səh.8-də

Musavat rəhbərliyi İsa Qəmbərin müdafiəsinə qalxdı

yazısı səh.4-də

İlham Rəhimov: "Putin döyüş meydanını tərk edənlərdən deyil, o, əsl döyüşçüdür"

yazısı səh.5-də

İbrahim İbrahimlinin yazısı aranı qatdı, sərt cavablar gəldi...

yazısı səh.6-da

21 noyabr 2014

Musavat Partiyasının başqanı Arif Hacıli partiya üzvü Niyaz Nəsirlini 50 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib. Təbrikdə deyilir:

“Hörmətli Niyaz bəy!

Sizi 50 illik yubileyiniz münasibətilə təbrik edir, uzun ömür, cəsarətlilik və işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

Siz 1988-ci ildə başlayan Azərbaycan Xalq Hərəkatının ilk günlərindən onun sıralarına qoşulmuş, ölkəmizin müstəqilliyi və ərəzi bütövlüyü uğrunda gedən mübarizənin fəal nümayəndələrindən biri olmusunuz. Yarandığı ilk gündən Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin üzvü kimi ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu işlərinə böyük töhfələr vermişsiniz.

Apardığınız bu şərəfli işi 1996-cı ildən Musavat Partiyasının sıralarında davam etdirmisiniz. Uzun müddət Xəzər rayon təşkilatının Şura üzvü, sədr müavini və 2011-ci ildən sədri kimi təşkilatın fəaliyyətinin gücləndirilməsinə öz töhfənizi vermişsiniz.

Prinsipial və fədakar mübarizənizə görə dəfələrlə təqib və təzyiqlərlə üzləşmiş və həbs olunsanız da heç zaman öz əqidənizdən dönməmişsiniz.

Siz mehriban, qayğıkeş bir ailə başçısı, atasınız. İnanıram ki, bundan sonra hər zaman övladınız və Sizi tanıyan insanlar Sizinlə qürur hissi keçirəcəklər.

Hörmətli Niyaz bəy!

Sizi bir daha 50 illik yubileyiniz münasibətilə təbrik edir, apardığınız bu şərəfli mübarizə yolunda uğurlar arzulayıram”.

Aclıq aksiyası dayandırıldı və parlamentə müraciət edildi

Qarabağ Azadlıq Təşkilatının (QAT) azərbaycanlı girovlar Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin taleyi ilə bağlı keçirdiyi 1 həftəlik aclıq aksiyası noyabrın 20-də dayandırılıb. Bu barədə qərarı QAT İdarə Heyəti qəbul edib. Qərar qəbul olunarkən aksiya iştirakçılarına səhhətində yaranmış gərginlik, həkimlərin təkid etməsi, həmçinin aksiyanın kifayət qədər rezonans doğurması nəzərə alınıb. Yeddi gün ərzində aksiyaya geniş dəstək verilib, girovların məsələsi kifayət qədər ictimailəşdirilib, hakimiyyətin və beynəlxalq təşkilatların fəaliyyətində müəyyən irəliləyişlər hiss olunub.

QAT aksiya iştirakçılarına, aksiyaya dəstək verənlərə bir daha təşəkkürünü bildirir və xüsusi olaraq vurğulayır ki, girovların azadlığa çıxması üçün öz imkanları daxilində işlərini davam etdirəcək, mümkün təsir forma və vasitələrindən davamlı şəkildə istifadə edəcəkdir. QAT aclıq aksiyasına informasiya dəstəyi verən KİV-lərə minnətdarlığını bildirir.

QAT rəhbərliyi aclıq aksiyasının iştirakçıları ilə birlikdə dünən ermənilərin 20 noyabr vertolyot terroru qurbanlarının məzarlarını da ziyarət edib. QAT 20 noyabr terror aktı nəticəsində helikopterdə həlak olmuş insanlarla bağlı Milli Məclisə müraciət edib. **Müraciətdə deyilir:** “Bu terror aktı nəticəsində Azərbaycanın dövlət adamları, ictimai xadimləri, mətbuat nümayəndələri, beynəlxalq vasitəçilər helikopterdə vəhşicəsinə qətlə yetiriləblər. Bu hadisə Azərbaycana çox ağır bir zərbə idi. Təəssüf ki, bu hadisəyə hələl kifayət qədər diqqət yetirilməyib, beynəlxalq təşkilatların nəzərinə çatdırılmayıb. Bu hadisə Ermənistanın dövlət səviyyəsində terrorla məşğul olduğunu, terroru dövlət siyasətinə çevirdiyini əyani şəkildə sübut edib. Qarabağ Azadlıq Təşkilatı bütün bunları nəzərə alaraq təklif edir:

1. 20 noyabr terror aktının qurbanlarının xatirəsinin əbədiləşdirilməsi üçün geniş tədbirlər həyata keçirilsin, onların hər birinə şəhid statusu verilsin.

2. 20 noyabr tarixinin “ Terror qurbanları günü” elan olunması ilə bağlı qanun qəbul edilsin.

3. Ermənistanın Azərbaycana qarşı törətdiyi 20 noyabr və digər terror aktları ilə bağlı faktları təqdim etməklə beynəlxalq təşkilatlar qarşısında Ermənistanın terrorçu dövlət kimi tanınması üçün məsələ qaldırılsın”.

□ ELSAD

“Elm” tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

Başağlığı

Musavat Partiyasının başqanı Arif Hacıli və partiyanın Divanı tanınmış ictimai-siyasi xadim Nuruəddin Mustafayevə oğlu Raufun vəxtsiz vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Strateji və Düşüncə Mərkəzinin rəhbəri İsa Qəmbər tanınmış ictimai-siyasi xadim Nuruəddin Mustafayevə oğlu Raufun vəxtsiz vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Müdafiə Nazirliyi ATƏT-ə sət cəvab verdi

“Noyabrın 12-də cəbhənin Ağdam rayonu istiqamətində Silahlı Qüvvələrimizin mövqelərinə hücum edən Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus Mi-24 tipli döyüş helikopterinin cavab atəşi ilə məhv edilməsi faktı ilə bağlı ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin yaydığı bəyanat təəssüf və təəccüb hissi doğurur”.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

«Bəyanata cavab olaraq bildirik ki, qoşunların təmas xəttində heç bir neytral ərəzi yoxdur və ola da bilməz. Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş torpaqlar beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən tanınmış Azərbaycan Respublikasının əraziləridir.

Ordumuz şəhid verdi

Azərbaycan Ordusu şəhid verib. APA-nın Müdafiə Nazirliyinin saytına istinadən verdiyi məlumata görə, noyabrın 20-də saat 12.45 radələrində erməni silahlı bölmələri atəşkes rejimini növbəti dəfə pozublar.

Düşmənlə atışmada Silahlı Qüvvələrimizin əsgəri, 1995-ci ildə Astara rayonunda anadan olan Əzizov Rüstəm İzzət oğlu döyüş postunda şəhid olub.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəhidin valideynlərinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir və səbr diləyir.

Asim Mollazadə İstanbulda beynəlxalq tədbirə qatılacaq

Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri Asim Mollazadə Atlantik Şurasının Enerji və İqtisadi sammitində iştirak etmək üçün İstanbulda gedib. DIP sədri “Böhran şəraitində biznesin yürüdülməsi” nə həsr olunmuş bu zirvə toplantısında çıxış edəcək və müzakirələrə qatılacaq.

□ Cavid TURAN

Qız qalasında 13 yaşlı qızı zorladılar

Bakıda 13 yaşlı qız zorlandı. Lent.az-ın məlumatına görə, noyabrın 19-da İcərisəhərdə yeniyyətə qızın zorlanması ilə bağlı Səbəyev rayon Polis İdarəsinə müraciət daxil olub.

Polisə müraciət edən qızın anası bildirib ki, 13 yaşlı Rəhimə Bəşirova (ad şərtidir) oktyabrın 20-də Qız qalasında cinsi təcavüzə məruz qalıb. Qadın qızını zorlayan şəxsin adını bilmədiyini qeyd edib, həmçinin əlavə edib ki, qızı zorlanması haqqında ona gec danışılıb.

Polis pedofili axtarışına başlayıb. Faktla bağlı cinayət işi açılıb.

Bəyanatda işlədilər “humanitar keçid” termini isə anlaşılmazdır və münaqişənin mahiyyətindən bixəbər olanlara hesablanıbdır. Hazırda bu ərazidə heç bir dinc sakin və ya mülki şəxs yoxdur ki, onların döyüş gedən ərazidən çıxarılması üçün hər hansı bir “keçid” və ya “dəhliz” açılsın.

“Ərazidə atəşin dayandırılması” və “ərazilərin minalardan təmizlənməsi” fikirləri isə tam əsassızdır və erməni tərəfinin maraqlarına hesablanır. Bu, yalnız bir halda - Ermənistan silahlı qüvvələrinin tamamilə və qeyd-şərtsiz işğal olunmuş ərazilərdən çıxarılmasından sonra mümkün ola bilər.

Azərbaycanın daim qarşı

Tofiq Yaqubluya müxalifət qəzetləri verilmir

Orxan Əyyubzadənin isə səhhəti ağırlaşmış

Yaxınları həbsdə olan Musavat başqanının müavini Tofiq Yaqubluya və gənc siyasi məhbus Orxan Əyyubzadə ilə görüşüblər. Tofiq Yaqublunun səhhətində olan problemlər aradan qalxsada, Orxan Əyyubzadənin sağlamlığında yaranan təhlükə daha ciddi şəkildə alıb.

Bu barədə musavat.com-a məhburların yaxınları məlumat veriblər. Tofiq Yaqublunun vəkili Nəmet Kərimli başqan müavini səhhətində yaranan problemlərin aradan qalxdığını bildirdi: “Tofiq bəy astma xəstəliyindən ciddi əziyyət çəkirdi. Xəstəlik kritik həddə çatmışdı. Cəzaçəkmə müəssisəsində tibbi köməklik göstəriblər. Hazırda vəziyyəti yaxşılaşıb. Amma hələ tam sağalmayıb. Saxlanma rejimindən ələ bir narazılığı yoxdur. Ən çox informasiya qıtlığından əziyyət çəkir, ona müxalifət qəzetləri verilmir. Axşam saatlarında görüşdüyümə görə az söhbət edə bildim”.

Daha bir siyasi fəal Orxan Əyyubzadənin noyabrın 19-da Apelyasiya Məhkəməsi baş tutub. Prosesdə NİDA-çılar və gənc fəalın yaxınları iştirak ediblər. Növbəti proses noyabrın 26-da keçiriləcək.

Noyabrın 20-də isə Orxan Əyyubzadənin yaxınları onunla görüşüb. Bu barədə musavat.com-a açıqlama verən Orxan Əyyubzadənin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsinin sədri Şamil Beydulla görüş barədə bunları deyib: “Bu gün valideynləri ilə birlikdə Orxanla görüşdük. Vəziyyəti çox ağır idi. Ayaq üstə güclə dururdu. Mədəsində ciddi problemlər yaranıb. Bununla əlaqədar həkimlər təcridxana yeməyini qadağan ediblər. Bu isə onun ac qalması deməkdir. Çünki hər gün yaxınları təcridxana yemək aparmaq imkanında deyillər. Daxildə yeməyin qızdırılmasında da ciddi problemlər var. Saxlanma şəraitindən narazı qaldıqları əsas bunlardır. Hər kəsə salam söylədi”.

□ Cavanşir ABBASLI

Ermənilərin vertolyot terrorundan 23 il ötdü

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) mətbuat katibi Hikmət Hacıyev içərisində Azərbaycan siyasi elitasının olduğu vertolyotun ermənilər tərəfindən vurulmasının 23-cü ildönümü ilə bağlı bəyanat yayıb.

APA-nın xəbərinə görə, bəyanatda bildirilir ki, 1991-ci ilin 20 noyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Xocavənd rayonunun Qarakənd kəndinin yaxınlığında, Ağdam rayonunun Mərzili kəndi ərazisində ermənilər tərəfindən içərisində Azərbaycan, Rusiya və Qazaxıstanın dövlət rəsmiləri, millət vəkilləri və jurnalistlərin olduğu mülki helikopter vurulub. Helikopterin vurulması nəticəsində 22 nəfər faciəli şəkildə həlak olub.

Aparılmış əməliyyat-istin- taq tədbirləri nəticəsində helikopterin vurulmasının Ermənistanın təhlükəsizlik orqanları tərəfindən təşkil edildiyi müəyyən edilib. Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğal və təcavüzünün tərkib hissəsi kimi sonrakı illərdə də Ermənistanın Azərbaycana qarşı terror əməlləri davam etdirilib, mülki şəxsləri daşıyan uçuş vasitələrinin vurulması həyata keçirilib, nəqliyyat vasitələrində, o cümlədən metroda 30-dan artıq terror aktı təşkil edilib.

H.Hacıyev qeyd edib ki, Ermənistan tərəfindən 1991-ci ilin 20 noyabr tarixində Qarakənd faciəsinin törədilməsi nəticəsində sülh təşəbbüsü ilə regiona səfər edən yüksək vəzifəli şəxslər və ictimai-siyasi xadimlərin fiziki məhvi həyata keçirilib və münaqişənin ilkin mərhələdə sülh yolu ilə həllinə imkan verilməyib: “Bu fakt bir daha ona dəlalət edir ki, Ermənistanın əsl məqsədi münaqişənin sülh yolu ilə həllinə imkan verməmək və Azərbaycanın ərazilərini işğal etməkdir. Bu ənənələrinə sadiq qalan Ermənistan tərəfindən bu gün də münaqişənin sülh yolu həlli ilə əlaqədar hər hansı təşəbbüs irəli sürülən zaman təcridatlarla əl atılır və bütün vasitələrlə danışıqlar prosesinə xələl gətirilir”.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətdə və daha qısa vaxt ərzində əldə etməyə üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Günün içindən

Noyabrın 19-da Gürcüstanın Batumi şəhərində Avropa Birliyi Şərq Tərəfdaşlığı proqramının təşkilatçılığı ilə keçirilən Vətəndaş Cəmiyyəti Forumunda qalmaqal yaşanıb. Bu barədə musavat.com-a forumda iştirak edənlərdən biri, "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu xəbər verib.

Baş redaktorun sözlərinə görə, Çexiyanın ermənipərəst "People in Need" təşkilatı foyedəki stendə Azərbaycana dair tənqidi plakatlar asıb. Plakatlardan birində Azərbaycan prezidenti təhqir edilib. Azərbaycandan gedən nümayəndə heyəti buna etiraz olaraq foruma qatılmaqdan imtina edib. Onlar bildiriblər ki, insan haqlarının pozulmasına dair hallar, başqa ölkələrdə, məsələn, Belarusda, Ermənistanda, Gürcüstanda, hətta Çexiyada da var, nəyə görə məhz Azərbaycana qarşı ayrı-seçkilik edilməlidir. İştirakçılardan biri - Səlim Babayev isə üzərində Azərbaycan prezidentinin fotosu olan plakatı qoparaq, "müsadirə" edib. Çəxlər polisə müraciət ediblər.

Vətəndaş Cəmiyyəti Forumunun həmsədr Vüqar Bayramov musavat.com-a bildirib ki, forumun proqramında belə bir aksiya nəzərdə tutulmayıb və məsələ qərəz məsələsidir: "Bu təşkilat Avtopada ermənipərəst kimi tanınır. Təşkilat Dağlıq Qarabağ ermənilərini əsas nümayəndə heyəti kimi foruma salmağa çalışırdı. Forumdan əvvəl bu cəhdin qarşısını aldıq. Lakin bu hərəkət heç bir ölçüyə sığmır. Ona görə də forumu boykot edirik".

R.Arifoğlu musavat.com-a deyib ki, Azərbaycanın 25 nəfərlik nümayəndə heyətindən forumda cəmi 5 nəfər iştirak edib: "Mən onların da mövqelərini öyrəndim. Dedilər ki, bu, adi demokratiya hadisəsidir, bu qədər böyütməyə gerek yoxdur. Forumda qatılmayanların bəziləri isə Prezident Administrasiyasından idarə olunurlar, iqtidaryönlüdür. Lakin mənim müşahidəm göstərir ki, qatılmayanların əksəriyyəti müstəqil və müxalif yönündüdür. Sadəcə, onlar ölkələrinin imicləri ilə bu cür rəftara və ayrı-seçkiliyə etiraz edirlər. Onlar deyirlər ki, heç olmasa, ikinci başqa bir ölkəni, lap ehtimala da bu cür tənqid etsəydilər, heç bir iradları olmazdı. Forumda iştirak edən nümayəndə heyəti üzvləri isə bu

Batumidə keçirilən beynəlxalq forumda skandal

Ermənipərəst Çexiya təşkilatı aranı qatdı, Azərbaycanın nümayəndə heyəti tədbiri boykot etdi; Gürcüstan prezidenti foruma qatılmadı

hadisəyə görə qatılmayanları qınayıb. Onlar deyiblər ki, boykotçular Azərbaycanın imicinə daha ciddi zərbə vurdular". Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri bu hadisə ilə bağlı bir neçə televiziya müsahibə veriblər.

Ermənilər skandalı yaxından izləyiblər və çəkiblər.

Panellərdə müxtəlif yönü məsələlər müzakirə olunub. Onların arasında Ukrayna və Azərbaycandakı son gelişmələr də yer alıb.

R.Arifoğlu forumda Gürcüstan prezidentinin və baş nazirinin iştirak etməsinə də diqqət çəkib. Onun öyrəndiyinə görə, məhz foyedə baş verən bu skandala və nümayəndə heyətlərinin çekişmələrinə görə Gürcüstan prezidenti və rəsmilər foruma qatılmayıblar. Çünki cəxlər polisə şikayət ediblər ki, azərbaycanlılar onları vurub (*Səlim Babayevdən bu mövzuda şikayət olunub*).

Baş yazarımız deyir ki, bütün qalmaqalı Ermənistan Pen Klubu prezidenti, forumdakı erməni nümayəndə heyətinin koordinatoru Boris Novosardyan idarə edib.

Forumun günün birinci yarısında olan hissəsində əsas məruzəçilərdən biri Qadınların Rasional İnkişafı Assosiasiyasının rəhbəri Şəhla İsmayıl olub. O, Azərbaycan cəmiyyətində dialoq defisiti barədə danışdı və qeyd edib ki, həm vətəndaş cəmiyyəti, həm də siyasi düşürgələr dialoq ehtiyacı yaşayır.

Qeyd edək ki, forumun azərbaycanlı həmsədr iqtisadçı alim Vüqar Bayramovdur. Düənən həm də onun sədrliyinin səlahiyyət müddəti bitib. Keçirilən seçki nəticəsində foruma yeni həmsədr, o cümlədən milli heyətlərə koordinatorlar seçilib. Azərbaycan heyətinin koordinatoru Sabit Bağırov olub.

SEVİNC

Deyin, dustaqları buraxsınlar...

Xalid KAZIMLI

Batumidə keçirilən forumda yaranan qalmaqal barədə xəbəri şəkillərlə süsləyib sayta qoyanda bildirdik ki, bu, öz ölkəmizdə birmənalı qarşılanmayacaq. Ancaq məsələ belədir: artıq heç bir söz-söhbət, damğa-filan bizi bu cür informasiyaları yaymaqdan çəkindirmir. Qulaq dolub. Nə deyirlər, desinlər. Zətən, barmağının beşini də bal edib yedirərsən, bəlli adamlar var ki, mütləq "zəhər-zəhirmədir" deyəcəklər.

Öncə qısa şəkildə Batumi forumunda baş verən hadisəyə toxunaq. Forumda bir ermənipərəst Çexiya təşkilatı Ermənistan pen-klubunun rəhbəri Novosardyanın dirijorluğu ilə foyedəki stendə Azərbaycana insan haqlarının pozulmasına dair plakatlar asıblar və bu, Azərbaycandan gedən nümayəndə heyətinin etirazına səbəb olub.

Onu da qeyd edək ki, "Yeni Müsavat" qəzetinin həmin tədbirdə iştirak edən baş redaktoru Rauf Arifoğlu gözünün qarşısında baş verən bu hadisəyə sif qəzetçi, hətta foto-reportyor kimi yanaşaraq olanları çəkib, yazıb, musavat.com saytına yerləşdirib.

Hadisədən saytımız vasitəsilə xəbər tutan azərbaycanlı ictimai-siyasi fəalları bir qismi hazırda həmin faktı ölkəmizdən gedən nümayəndə heyətinin əleyhinə çevirməyə çalışırlar və yazırlar ki, bu hadisə kimin əlinin kimin cibində olduğunu göstərir. Yeni ermənilərə etiraz edənlər Azərbaycan hökumətinə işləyirlər.

Burada bir neçə incə məqam var. Söhbət ermənilərin və onların Azərbaycana qarşı qol qoyduğu növbəti tərribatdan, gözdənsalma aksiyasından və ona münasibətdən gedir.

Ermənilər nə vaxtdan Azərbaycanda insan haqlarının müdafiəçisi çıxıblar? Onlar belə bir hərəkət edərlərsə, bir bildikləri, məkrli planları var və bunu bilmək üçün Kissincer, Bjezinski olmaq lazım deyil.

Ermənilər dünyada Azərbaycan hakimiyyətinin öz vətəndaşına divan tutduğunu göstərməklə, rejimin qəddar, amansız obrazını yaratmaqla, sübut etmək istəyirlər ki, bu ölkənin idarəçiliyi altında yaşamaq mümkün deyil. Kəsəsi, ermənilər yaydıqları plakatlarla üstümüzdə İŞİD adı qoymaq istəyirlər.

Bizim nümayəndə heyətinin fəallığı göstərən üzvləri də ona görə buna etiraz ediblər ki, ortada ayrı-seçkilik var. Rusiyada, Belorusda, Gürcüstanda, hətta Ermənistanın özündə insan haqlarına dair vəziyyət Azərbaycandakından fərqli və fərli durumda deyil. Beynəlxalq tədbirin iştirakçılarının yalnız Azərbaycana fokuslanması iqtidar və ya müxalifətdə olmasından asılı olmayaraq, heç bir ölkə vətəndaşı üçün xoşagələnlər hal ola bilməz.

Amma kim deyir ki, Azərbaycanda insan haqları ilə bağlı problem yoxdur. Haqsız yerə həbs olunaraq iki ildən bəri həbsdə saxlanılan siyasi dustaqlardan biri köşə yazarımız Tofiq Yaqubludur. Hələ "Yeni Müsavat" ailəsinə daxil olan rusdilli minval.az saytının köşə yazarı Yedigər Sadıqov da bu sıraya aid etmək olar, fəqət o, həbsinin sif siyasi motivlərə görə olması üzündən həbs olunmuş yazar kimi qeyd olunmasını istəmir.

Nemət Pənahlı, Qurban Məmmədov, İlqar Məmmədov, Əvəz Zeynallı, İntiqam Əliyev, Anar Məmmədli, Baxış Süleymanlı, Pərviz Həşimli, Rəsul Cəfərov, Rauf Mirqədirov, Leyla və Arif Yunuslar, "Nida" hərəkatının üzvləri və başqa vicdan məhbusları barədə vaxtaşırı, demək olar ki, mətbuatda hər gün yazılar gedir.

Ölkəmizdə belə bir problemin mövcudluğunu danmaq mümkün deyil.

Ancaq müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə bu problemin ardıcıl olaraq, həm də məqsədli şəkildə vurğulanması artıq Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı ittiham olmaqdan çıxaraq, Azərbaycan dövlətinə qarşı çevrilməkdədir. Bir var, bu məsələni Andreas Gross və Anders Herkel kimi rüşvətə ələ alınması, yad təsirlər altına düşməsi mümkün olmayan parlamentarlar qaldırırlar, bir də var, Novosardyanın diktəsi ilə oturma-hansisa bir təşkilat.

Bu cür vəziyyətlərdə ayıq-sayıq olmaq lazımdır ki, özlərini halımıza yanırıb kimi göstərən düşmənlərin fitnəsinə getməyəsən.

İnsanları ölkədən uzaqlarda vətən təəssübü çəkdiklərinə görə də ittiham etmək olmaz. Azərbaycandan gedən nümayəndə heyətinin içində hakimiyyətə yanırıb istəyənlərlə yanaşı, ona müxalif olanlar, neytral münasibət bəsləyənlər də var.

Hakimiyyət isə belə olayları nəzərə almalıdır və ölkəmizin beynəlxalq tədbirlərdə dilə-dişə düşməsinə səbəb olan, bəhanə verən siyasi dustaqlar məsələsini müsbət həll etməlidir.

Sözü keçən adamlar, deyın, siyasi dustaqları buraxsınlar...

Müsəvat Partiyasının sabiq başqanı İsa Qəmbərin Müsavatda baş verənləri partiya ilə hakimiyyətin savaşı kimi qiymətləndirməsini öz ünvanlarına götürən narazıların nümayəndələri açıqlamalar veriblər. Onlar İ. Qəmbəri yenə tərəf tutaraq başqan Arif Hacımlı müdafiə etməkdə günahlandırılırlar. Müsavat başqanının müavini Gülağa Aslanlı isə İ. Qəmbərin fikrini yüksək qiymətləndirərək bundan narahat olanların öz niyyətlərini ortaya qoyduğunu bildirdi.

O qeyd edib ki, İ. Qəmbərin bir cümledən ibarət açıqlaması çox yerində bildirilmiş ifadədir. Bunu kimlərsə öz üzərinə götürməsi bezi mətləblərin açılmasına səbəb olur: "Müsəvat Partiyasının taleyi həmişə İsa Qəmbəri düşündürüb. Həyatının böyük hissəsini Müsavat Partiyasının qurulmasına, inkişafına həsr edən adamın partiyada baş verən hadisələrə biganə qala bilməməsi təbii. Amma Müsavat Partiyasının İsa Qəmbər tərəfindən idarə olunduğu kimi iddiaların səsləndirilməsi bu adamların niyyətlərini ortaya qoyur ki, bunlar da partiyanın yeni seçilmiş strukturlarının fəaliyyətinə kölgə salmağa hesablanmış bir addımdır. Bu iddiaların irəli gedə biləcəyini düşünenlər tamamilə yanlışlığa yol verirlər".

Müsəvat Partiyası Divanının üzvü Vəfa Cümşüdlü isə APA-ya açıqlamasında deyib ki, partiyanın sabiq başqanı İ. Qəmbərin Müsavatdakı prosesləri hakimiyyətlə partiyanın savaşı kimi qiymətləndirməsi reallığın ifadəsidir: "İsa Qəmbər Məclisin toplantısında da Qubad İbadoğlu və onu dəstəkləyən bezi şəxslərin mətbuatda, sosial şəbəkələrdə həqiqəti əks etdirməyən fikirlərinə münasibət bildirib və hər kəsi baş verənlərdən nəticə çıxarmağa səsləndirib, qarşı tərəf qurultay məsələsini daim gündəmdə saxlamaqda maraqlıdır. Sözsüz ki, bu da partiyanın nüfuzuna xələl gətirir və cəmiyyətdə birmənalı qarşılan-

mır. Odur ki, İsa Qəmbər baş verənlərə münasibətini bir cümle ilə ifadə etdi. Müsavat Partiyası Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin bizə əmanətidir və onun məsuliyyətini hər bir müsəvatçı dərk etməlidir".

V. Cümşüdlü Müsavatı İsa Qəmbərin idarə etməsi barədə deyilən fikirləri isə absurd adlandırdı: "Partiyayı İsa Qəmbərin idarə etməsi barədə fikrə gəldikdə, bunlar kökündən yanlış məlumatdır. İsa Qəmbər heç vaxt kiminsə fəaliyyətinə müdaxilə etməyib. Partiyanın başqanı, Divanı və Məclisində təmsil olunanlar mübarizə yolunu keçmiş, siyasi təcrübəsi və təşkilatçılıq qabiliyyəti olan insanlardır".

27 sentyabr qurultayında seçkiləri həyata keçirmək üçün yaradılmış say komissiyasının sədri olmuş, keçmiş Məclis üzvü Mirbaba Babayev isə fraksiya yaradılması məsələsi barədə danışıb. O deyib ki, Müsavat Partiyasının Nizamnaməsində fraksiya yaradılması nəzərdə tutulmayıb. Əgər kiməsə fraksiya adında bir qurum yaradarsa, bu, nizamnamədən kənar qurum olacaqdır.

M. Babayev sonra bildirdi ki, əgər fraksiya yaradılması fikri varsa, partiyanın Məclisinə müraciət edilməlidir. Məclis də nizamnaməyə dəyişiklikləri növbəti qurultay üçün hazırlamalıdır: "Nizamnaməyə dəyişiklik qurultayda qəbul edilərsə, o halda fraksiya yaratmaq nizamnamə çərçivəsində olacaqdır. Əks halda, fraksiya adın-

Müsəvat rəhbərliyi İsa Qəmbərin müdafiəsinə qalxdı

"Həyatının böyük hissəsini Müsavatın inkişafına həsr edən adamın partiyada baş verən hadisələrə biganə qala bilməməsi təbii"

da bir şey yaradılması nizamnamədən kənar qurum yaradılması demək olacaqdır".

Bununla yanaşı, M. Babayev hesab edir ki, fraksiya yaradılarsa, orada iştrak edənləri cəzalandırmaq da olmaz: "Bu, tamamilə absurd bir şeydir. Sadəcə, fraksiya adlandırılan həmin qurumun heç bir səlahiyyəti olmayacaqdır".

M. Babayev nizamnamədə nəzərdə tutulmadığı halda Müsavat Partiyasında yaradılmış Mərkəzi İcra Aparatının illərdir

partiyayı idarə etməsi ilə bağlı iradlara da cavab verib: "Mərkəzi Aparatın nizamnamədə nəzərdə tutulması vacib deyil, bu, başqanın səlahiyyətinə aid olan bir məsələdir. Partiyada Mərkəzi Aparatın yaradılması nizamnaməyə zidd deyil".

M. Babayev yaş ilə əlaqədar Məclis üzvlüyünə namizədiyi verməyəcəyini, daha gənc insanların rəhbər orqanlarda təmsilçiliyinin önünü açmaq istədiyini də vurğulayıb. Bir neçə gün öncə partiya

sıralarından xaric edilən başqanlıq sabiq namizəd Səxavət Əilsoy isə bəyan edib ki, yeni partiyanın yaradılması haqqında müzakirələr aparılır. S. Əilsoy bildirib ki, hazırda narazı üzvlər bu və ya digər məsələləri müzakirə edirlər. Konkret qərar isə növbəti həftə veriləcək.

Başqanlıq digər sabiq namizəd Tural Abbaslı isə bildirdi ki, yeni partiya yaratmaq ideyasını dəstəkləmir: "Əgər Səxavət bəy partiya yaratmağı düşünürsə, ona ancaq uğurlar diləyə bilərəm. Lakin mənim hər hansı bir partiya yaratmaq və ya yaradılacaq partiyada iştrak etmək kimi fikrim yoxdur. Biz Müsavat Partiyasının daxilində fəaliyyətimizi davam etdirəcəyik. Çünki Müsavatın bu gücə malik olmasında bizim də əməyimiz böyükdür. Biz bu fəaliyyətimizdən imtina etmək, meydanı boş buraxmaq niyyətinə deyilik. Bu baxımdan, bir daha qeyd edərim ki, bizim partiya yaratmaq kimi fikrimiz yoxdur".

Müsəvat Partiyası başqanının müavini Osman Kazımov isə son vaxtlar bəzi iqtidar təmsilçilərinin və narazıların Müsavat Partiyasında növbədən kənar qurultay keçirilməsi məsələsini ortaya atmasına münasibət bildirib. Moderator.az-a açıqlamasında O. Kazımov bildirib ki, qurultay keçirilməsinə Müsavatın dağılacağı barədə iddiaların əsası yoxdur: "Müsəvat Partiyası qurultay keçirib. Biz heç vaxt Yeni Azərbaycan Partiyasının növbədən kənar qurultay keçirməli olmasına dair fikir səsləndirməmiş, işlərinə qarışmamışıq. Müsavat Partiyasına qarşı uzun müddət planlaşdırılaraq hazırlanmış bir ssenari işə düşüb. Qurultayda bu plan alınmadı. İndi növbəti mərhələyə başlayıblar. Müsavat Partiyası üzvlərindən kim bu planda bilərəkdən yer alırsa, özünün siyasi sonluğuna imza atır. Təsədüfi qoşulan-yəni mahiyyətini bilmədən qoşulan müsəvatçı dostlarımıza isə düşüncə tövsiyə edərim".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Rayon təşkilatları Müsavatdakı vəziyyəti dəyərləndirdi

Təşkilat rəhbərləri söz-söhbətə son qoymağın tərəfdarıdır

Müsəvat Partiyasında qurultaydan sonra yaranmış gərginlik səngimir. Bəs baş verənlərə Müsavat Partiyasının rayon şöbələri nə deyir? Müsavat Partiyasının Şəki rayon təşkilatının sədri Həbibulla Manaflı bildirdi ki, indiki məqamda şəxsi xarakterli, ictimai məzmun kəsb etməyən nə varsa, arxa plana keçirilməlidir: "Müsəvat ideologiyasını, onun möhtəşəm tarixini əsas götürərək birləşmək lazımdır. Yəni əqoist duyğuları kənara atıb ictimai məzmun kəsb edən nə varsa, öz fəaliyyətimizdə, hərəkətimizdə rəhbər tutaraq fəaliyyətimizi davam etdirməliyik".

Partiyanın Zaqatala rayon təşkilatının sədri Kamil Xeyrullayev isə partiyada baş verən söz-söhbətlərin qarşısını almaq üçün sadəcə olaraq dərinləşdirmək lazım olduğunu dedi: "Dərindən düşünmək lazımdır. Partiyada əslində heç bir problem yoxdur. Partiya üzvlərinin gözünlün qarşısında səssiz oldu, Arif bəy də başqan seçildi. Kim bu-

nu həzm edə bilmirsə, bu onların problemi. Müsavat Partiyası bu cür xırdalıqlara görə zərər çəkməz. Əksinə, bu problemi yarananların özləri zərər çəkərlər. Müsavat Partiyası tarixən də zaman-zaman zəifləyib, ancaq üzülməyib. İsa bəyin rəhbərliyi altında olarkən partiya bərkidi, möhkəmləndi. İndi də o möhkəmliyini qoruyub saxlayır".

Partiyanın İsmayilli rayon təşkilatının sədri Vidadi Həmidli: "Düşünürəm ki, Arif bəy narazı tərəfi yığıb danışıq aparmalı, onları dinləməlidir. Arif bəy buna mütləq təşəbbüs etməlidir. Həmçinin İsa Qəmbər də bu işə qarışmalı və fikrini bildirməlidir".

Partiyanın Ağcabədi rayon təşkilatının sədri Rəşid Nəcəfli kimlərsə cəzalandırmağın çıxış yolu olmadığını bildirdi: "Partiyada baş verən son olaylarla əlaqədar onu demək istəyirəm ki, bunlar heç xoşagələm vəziyyət deyil. Təbii ki, bu vəziyyət partiyanın birliyini sarsıdacaqdır. Tərəflər bir-birini günahlandırırırlar. Ancaq mən düşünürəm ki, günahkar

axtarmaq lazım deyil. Qurultay keçirilib və heç kimin də şübhəsi yoxdur ki, Müsavat Partiyasında şəffaf seçkilər olub. Seçkinin nəticələrini hər kəs qəbul etməli idi və bu cür söz-söhbətlər lazım deyildi. Çünki bu cür söz-söhbətlər cəmiyyətdə Müsavat Partiyası haqqında pis fikirlər formalaşdırır. Partiya rəhbərliyi lazımı addımlar atıb bütün bunlara son qoymalıdır. Kimlərsə cəzalandırmaq çıxış yolu deyil".

Müsəvat Partiyasının Masallı rayon təşkilatının sədri Xasay Səfəroğlu yaradılmış problemlərin süni olduğunu dedi: "Biz Masallı rayon təşkilatı olaraq düşünürük ki, süni yaradıl-

mış bu problemlərin həlli ilk növbədə qurultayın nəticələrini tanımaqdan gedir. Təəssüf ki, sözsöhbətlərdə adı hallanan şəxslərin bəziləri qurultayın nəticələrini ümumiyyətlə qəbul etmir, bəziləri isə məsələni, Hikmət Hacızadənin simasında məsələnin həllində yardımçı olacaq şəxslərin dilindən eşidilmir. Qurultayın qərarlarını qəbul etdikdən sonra istənilən şəxsle müzakirə aparıb hətta onun təkliflərini də dinləmək olar. İlk növbədə qurultayın nəticələri tanınmalı, Arif bəyin başqanlıq, region strukturları tanınmalıdır. Bundan başqa, partiyanın rəhbərliyi münasibətlərin pozulmaması üçün addımlar atır. Ancaq təəsüflər olsun ki, bu addımlara məhəl qoyulmur. Bir müddət qurultayın normal keçdiyini deyən sonradan ədalət prinsiplərinin pozulduğunu deyib yeni qurultay tələb etdilər. Bu, harada səhivəni tələb edəcəkdir. Sadıq mövqeyin olmasından irəli gəlir. Partiyaçılıq prinsipi var. Bəziləri bunu dövlət idarəçiliyi ilə səhv salırlar. Partiyaçılıq siyasi həmfikirliyin yığılmasıdır. Orada fraksiyaçılıq məntiqə uyğun gəlir".

Partiyanın Mingəçevir rayon təşkilatının sədri Nureddin Rüstəmli təşkilat olaraq partiya üzvlərinin, fədakar insanların cəzalandırılmasının qəti əleyhi-

nə olduğunu bildirdi: "Bu vəziyyətdən çıxış yolu kimi başqa addımlar atılmalıdır. Partiya rəhbərliyi ən azından siyasətini dəyişməlidir. Hazırda partiyanın iki yərə bölündüyü göz önündədir. Partiya rəhbərliyi bu iki qrupun arasında birlik yaratmalıdır. Çünki burada söhbət 3-5 nəfərdən getmir. Bölünən tərəflər demək olar ki, yanbayandır. Partiyanın elitəsi istefa verir. Düzdür, yeni simalar gətiriblər. Ancaq Hikmət Hacızadəni, Nəsim Nəsimliyi əvəz edəcək kadrlar Müsavatda yoxdur. Buna görə də düşünürəm ki, rəhbərlik bir addım atmalı və istefaların qarşısını almalıdır. Həmçinin cəza mexanizminə son qoyulmalıdır".

Müsəvat Partiyasının Qazax rayon təşkilatının sədri İlqar Mustafayev bildirdi ki, partiyadan istefa verib hara getsələr yolları birdir: "Qurultaydan sonra bu insanlar heç bir tədbirdə iştrak etmirlər və süni şəkildə problemlər yaradırlar. Mən buna çox təəssüf edirəm. Partiyadan getmək istəyənlərə onu deyim ki, harada getsələr yolumuz, fikirlərimiz birdir. Heç kim heç kimin təbliğatını aparmır. Hər kəs öz ağılı öz istəyi ilə qurultayda səs verib. Müsavat Partiyasında özünə mövqə tutmuş insanlara dərs keçməyin mənası yoxdur".

□ **Günəl MANAFLI**

Tanınmış hüquq professoru və iş adamı İlham Rəhimov "Yeni Müsavat" qəzetinə və minval.az saytına geniş müsahibə verib. Müsahibənin 1-ci hissəsini təqdim edirik.

- İlham müəllim, noyabrın 9-da İstanbulda sizin təşkilatçılığınızla Türkiyə-Rusiya hüquqçularının böyük bir forumu keçirildi, eyni zamanda türkcəyə çevrilən iki dəyərli əsərinin təqdimatı oldu. Sizin təşəbbüsünüzə toplantıya Azərbaycan bayrağının gətirilməsi salonda böyük coşğu yaratdı. Belə bir təşəbbüs hansı ehtiyacdan yarandı?

- İstanbulda kitablarımın elmi müzakirəsinin keçirilməsini nəzərdə tuturduq. Ancaq sonradan formatı bir qədər də genişləndirərək iki ölkənin hüquq sisteminin aparıcı mütəxəssislərinin forumunu təşkil etmək qərarına gəldik. Tədbir gözlədiyimdən də yüksək səviyyədə keçdi. Rusiyadan foruma yalnız hüquqşünas alimlər deyil, xeyli sayda dövlət və hökumət rəsmiləri qatılmışdı. Qonaqlar sırasında Rusiya Dövlət Dumasının Konstitusiyə Hüququ və Qanunvericilik, eləcə də MDB Ölkələri ilə Koordinasiya komitələrinin rəhbərləri, deputatlar, senatorlar vardı. Türkiyəni də forumda çox nüfuzlu nümayəndə heyəti təmsil edirdi. Türkiyə ədliyyə nazirinin müavini, prokurorlar, vəkllər, Türkiyə parlamentinin üzvləri forumda çox fəal müzakirələr apardılar. Gözləmədiyim halda müzakirələrə Azərbaycan hüquqşünasları da qoşuldu və mən düşündüm ki, forumda Azərbaycan hüquqşünasları da təmsil olunursa, salonda Rusiya və Türkiyə bayraqları ilə yanaşı Azərbaycan bayrağı mütləq olmalıdır. Salondakı ovqatdan da görürdü ki, təklifim bəyənilmişdi. Mən nə Türkiyənin, nə də Rusiyanın deyil, məhz Azərbaycanın əməkdar hüquqşünasım, Azərbaycan vətəndaşım. Təmsil olunduğum yerdə Azərbaycan bayrağının olması çox təbiidir. Forum ümumilikdə çox səmərəli keçdi, hər üç ölkənin hüquq sisteminin təkmilləşməsinə yönəlik dəyərli fikir mübadilələrimiz oldu. Mart ayında yeni bir forum keçirmək qərara alınmışdır. Yenidən toplantı hüquq sisteminin ən aktual problemlərini müzakirə etməyi düşünürük.

- Formata eyni olacaq?
- Forumun qapıları açıqdır. İstənilən ölkənin hüquqşünasları fikir mübadiləsinə qoşula, müzakirəyə çıxarılaq məsələlərə bağlı təcrübələrini bölüşə bilərlər. Yeri gəlmişkən, bu yaxınlarda Bolqarıstanda olanda bu ölkənin hüquqşünasları da forumda iştirak etmək niyyətlərini açıqladılar. Yəqin ki, biz Bolqarıstan hüquq alimlərinə də dəvət göndəreyəcəyik. Onu da deyim ki, türkcəyə çevrilən əsərlərim bolqar, çin və yəhudi dillərinə də tərcümə olunacaq.

- Otən həftə Sizə Bolqarıstan Elmlər Akademiyasının "Doktor Xonoris Kauza" ali mükafatı təqdim edilib. Təbrik edirik.

- Təşəkkür edirəm. "Doktor Xonoris Kauza" Bolqarıstan elminin ən ali mükafatıdır. Təbii, Bolqarıstan Elmlər Akademiyasının elmlər doktoru elmi adına layiq görülməyimdən məmnunam. Bu elmi dərəcə çox nadir

hallarda verilir. Mükafatın təqdim edilməsi mərasimində isə valeh oldum. Bu, sadəcə, ənənəvi alim mantıyasının, diplomun qəbulu deyildi, Bolqarıstanın elmi ictimaiyyətinin təmsil olunduğu, simfonik orkestrin müşayiəti ilə keçirilən möhtəşəm bir mərasim idi. Səfər çərçivəsində Sofiya meri, Bolqarıstanın vitse-prezidenti, parlamentin vitse-spikeri, ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşlərimiz oldu.

- İlham müəllim, Siz Bolqarıstanda bir neçə müsahibə də vermişiniz. Qarabağ məsələsi Bolqarıstan ictimaiyyəti üçün maraqlıdır, sizə konfliktli bağlı suallar verildimi?
- Bolqarıstanı indi daha çox Rusiya-Ukrayna münasibətləri maraqlandırır. Suallar da daha çox bu istiqamətdə idi.

"Putin döyüş meydanını tərk edənlərdən deyil, o, əsl döyüşçüdür"

İlham Rəhimov: "Təmsil olunduğum yerdə Azərbaycan bayrağının olması çox təbiidir"

- Bir neçə gün öncə Rusiya prezidenti Vladimir Putin "G20" toplantısını yarımçıq tərk etdi. Prezidentin bu addımı Qərbin Rusiyaya sınıxdırmasının göstəricisi kimi qiymətləndirilir. Sizcə, bu durum Rusiyanın Ukrayna ilə bağlı siyasətinə necə təsir edəcək?

- Əslində sammitin gündəliyində Ukrayna məsələsi yox idi, əsas müzakirə mövzuları iqtisadi problemlər idi. Heç şübhəsiz, Ukrayna probleminin Rusiyaya birbaşa bağlılığı var. Ukrayna məsələsi Rusiya və digər ölkələrin prezidentlərinin ikitərəfli görüşlərində müzakirə edilib. Ancaq mən prezident Putinin toplantını yarımçıq tərk etməsi fikri ilə razı deyiləm. Rusiya prezidenti zirvə görüşünü tərk etməyə də artıq əsas müzakirələr bitmişdi, liderlər yalnız yekun sənəd imzalamalı idilər. Bundan başqa, prezident Moskvaya qayıtması üçün 20 saatdan çox vaxt sərf etməli idi, ertəsi gün onun Rusiya Xalq Cəbhəsi ilə görüşü planlaşdırılmışdı. Prezident Putin həmin görüşə çatmalı idi. Ona görə də Rusiya prezidentinin "G20"-ni yarımçıq tərk etməsi haqqında deyilənləri ciddi qə-

bul etməm. Bilirsiniz, Putin döyüş meydanını tərk edənlərdən deyil, o, əsl döyüşçüdür.

- Rusiyanın İslam dünyası ilə sıx əlaqələri olub. Bu gün isə Qərb Rusiyaya faktiki olaraq İslam dünyasının ciddi dəstəyi ilə basqı göstərməkdədir. Söhbət neftin qiymətinin süni şəkildə endirilməsi ilə Rusiya iqtisadiyyatına vurulan ziyanadan gedir. Prezident Putin İslam dünyası ilə ənənəvi əlaqələrdən bu durumun dəyişməsi üçün yararlanıla biləcəkm?

- Rusiya əhalisinin 20 faizdən çoxunu müsəlmanlar təşkil edir və Rusiya ərazisində kompakt halda yaşayırlar, elə Başqırdıstan, Tatarıstan kimi iri muxtar respublikaların əhalisinin mütləq çoxluğu müsəlmanlardır. Tarixən Rusiya ərazisində müsəlmanlar sıx yaşayıb. Hətta rus çarı İvan Qrozının dönəmində Moskva əhalisinin böyük əksəriyyəti tatarlar idi. Bir neçə il qabaq Rusiya İslam Konfransı Təşkilatına üzv olmaq təşəbbüsü ilə çıxış etmişdi. Prezident Vladimir Putin bu təşəbbüsü ölkə əhalisinin 1/5-nin müsəlman olması ilə əsaslandırmışdı. Bu, Rusiya ilə müsəlman dünyası arasında münasibətlərin inkişafı üçün çox önəmli faktordur. Sovetlər Birliyi dönəmində də İslam dünyası ilə əlaqələr güclü olub. Məsələn, İranla Rusiyanın münasibətləri illərdir ki, çox sıxdır.

Müsəlman ölkələri ilə tarixdə yalnız Türkiyə ilə sərin münasibətlər olsa da, M.K.Atatürk dönəmində irəliyə doğru sıçrayış olub, hazırda isə bu münasibətlər özünün yüksək zamanını yaşayır. İslam dünyasında bütövlükdə götürdükde, mədəni, ədəbi, iqtisadi, siyasi baxımdan Avropaya ən yaxın ölkədir. Münasibətlərin yaxşılaşmasında bu faktorun da rolu az olmayıb.

Bu gün Rusiyanın İslam dünyası ilə münasibətlərində din faktoru arxa plana keçib - iqtisadi, siyasi münasibətlərin inkişafı, dövlətlərin hər iki müstəvidə də

rirlər. Bu durumun Azərbaycan üçün təhlükəli olduğunu düşünənlər də var. Sizcə, bu yaxınlaşma Azərbaycan üçün təhlükəyə çevrilmə bilirmi?

- Niyə biz bu yaxınlaşmaya təhlükə kimi baxmalıyıq? Rusiya bizim qonşumuzdur. Qonşularla hər zaman dostluq etmək lazımdır. Azərbaycan sülhpərvər ölkədir, heç bir qonşusuna ərazi iddiaları irəli sürmür. Azərbaycan dost münasibət göstərən bütün ölkələrlə, o sıradan Rusiya ilə dost olmaq lazımdır. Açıq, Azərbaycanın bəzi media orqanlarının Rusiya ilə Azərbaycan arasında gərginlik olması, Rusiyanın Azərbaycana davamlı təhlükə yaratması haqqında mövqeyini də başa düşürəm.

- Şübhəsiz, əgər tətbiq olunan iqtisadi sanksiyalar Rusiya vətəndaşlarına təsir edəcəksə, Rusiyada yaşayan, o ölkədə pul qazanan azərbaycanlılara da təsirsiz ötüşməyəcək. Proses eyni zamanda Azərbaycana da təsir göstərəcək. Bir neçə il öncə aparılan rəsmi hesablamalara görə, Rusiyadan Azərbaycana ildə 2 milyard dollar gəlirdi. Bu rəqəmləri prezident Putin də səsəndirmişdi. Hər kəsə bəllidir ki, Rusiyada çalışan azərbaycanlılar Azərbaycanın əsas gəlir qaynağıdır. Rusiya vətəndaşı olan etnik azərbaycanlıların sayı rəsmi rəqəmlərə görə, 750 mindir. Bir qışm insanlar müvəqqəti qeydiyyat əsasında yaşayır, bəzilərinin heç qeydiyyatı yoxdur. Onlar hər ay Azərbaycana bəlli bir vəsait göndərirlər. İqtisadi durum çətinləşsə, gəlirlər azalsə, Azərbaycana göndirilən vəsaitlərdə azalma qaçılmaz olacaq. Ancaq bu prosesin azərbaycanlıların kütləvi surətdə Rusiyadan Vətənə

qayıtmasına səbəb olacağını ehtimal etməm.

- Professor, siz Rusiya-Gürcüstan münasibətlərinin necə inkişaf edəcəyini düşünürsünüz. Azərbaycanla yanaşı Gürcüstanda da Rusiyaya yaxınlaşma meylləri hiss edilir. Prezident Marqelaşvili bu yaxınlarda bildirib ki, Rusiya dövlət başçısı ilə danışıqlara hazırdır. Cənab Putin də dialoqa sıcaq baxdığını açıqlayıb. Sizcə, bu təmaslar iki ölkə arasında münasibətləri dəyişə biləcəkm?

- Kompromislərin əldə olunması üçün liderlərin görüşməsinə ehtiyac var. Canlı təmaslar, dialoqlar çox zaman problemlərin müsbət həllinə gətirir. Əgər Marqelaşvili belə bir təşəbbüs irəli sürsə, demək, uzaqgörən siyasətçidir. Rusiya Gürcüstanın da qonşusudur. Ortaq dəyərlər çoxdur. Rusiya və Gürcüstan cəmiyyətlərini həm də pravoslav kilisəsi, çoxəsrilik tarixi münasibətlər birləşdirir. Bu səbəbdən gec-tez bu ölkələr arasında münasibətlər normallaşmalıdır.

- Siz hesab edirsinizmi ki, Marqelaşvilinin Rusiya ilə bağlı mövqeyi eks-prezident Saakaşvilinin mövqeyindən fərqlidir?

- Saakaşvili indiyə qədər həm öz ölkəsi, həm də Azərbaycanla bağlı xeyli anlaşılmaq bəyanatları verib. Bu cür bəyanatların Saakaşvili hakimiyyətdən gedəndən sonra da davam etdirir. Yəqin ki, Rusiyanın Azərbaycana çevrilişə hazırlaşması haqqında danışırdı. Saakaşvili Azərbaycan-Rusiya münasibətlərini Gürcüstan-Rusiya münasibətlərindəki gərginlik həddinə qaldırmaq istəyirdi. O, sanki bu məsələdə Azərbaycan Gürcüstana müttəfiq görürdü, bu yolla Rusiyanın düşmənlərindən sayını artırmağı arzulayırdı. Ancaq onun dediklərinin heç biri həyatda özünü doğrulmur - bunlar boş sözlərdir.

- Bu yaxınlarda Azərbaycan cəbhə bölgəsində Ermənistanın hərbi helikopterini vurub. Sizcə, bu doğru addım idi-mi?

(davamı növbəti sayda)

Aygün MURADXANLI

"Saakaşvili Azərbaycan-Rusiya münasibətlərini Gürcüstan-Rusiya münasibətlərindəki gərginlik həddinə qaldırmaq istəyirdi"

ha çox mənfəət əldə etmə daha qabarıqdır. Hesab edirəm ki, Rusiyanın İslam dünyası ilə münasibətləri Qərbin basqılarına baxmayaraq davam edəcək.

- Sizə elə gəlmirmi ki, Rusiya təcrid olunduqca Azərbaycanı özünə müttəfiq kimi görür?

- Məncə, sizin ifadəiniz vəziyyəti tam əhatə etmir. Söhbət hansı təcridəndir? Bu gün yalnız Qərb və ABŞ Rusiyanı təcrid etmək istəyir. Avropa Birliyi və ABŞ isə bütün dünya demək deyil. Qərbin Rusiyanı təcrid siyasəti Latin Amerikası, Asiya və Uzaq Şərqlə münasibətlərin daha da yaxınlaşmasına səbəb olub. Bu siyasət eyni zamanda Avrasiya Birliyinin yarıdılması ilə bağlı məsələnin çözümlünü də sürətləndirib. Bu məsələyə birtərəfli baxmaq doğru yanaşma deyil.

- Rusiya-Azərbaycan münasibətlərindən danışıq politoloqlar son aylarda iki ölkə arasında həm siyasi, həm iqtisadi sahədə son zamanlarda daha da yaxınlaşma olduğunu bildi-

Siyasi Partiyaların Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzinə daxil olan partiyalardan dördünün (KXCP, ADP, AXP, ALDP) sədrinin Prezident Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənovla görüş üçün müraciət etməsinə Milli Şuranın üzvü İbrahim İbrahimli "Azadlıq" qəzetində böyük məqalə həsr eləyib.

"Heydər Əliyev və Pənah Hüseynin əsasını qoyduğu dialoq..." adlı məqalədə Əli Həsənovla dialoq təşəbbüsünə ironik münasibət nümayiş etdirilir. Bildirilir ki, bu cür dialoq iyirmi il bundan qabaq mərhum Heydər Əliyevin Pənah Hüseynlə üç saatlıq görüşündən sonra başlayıb və o vaxtdan davam edir: "Amma o vaxt iqtidar-müxalifət dialoqunun əsası necə qoyulubsa indiyə qədər münasibətlər düzəlmir ki, düzəlmir. Niyə? Çünki zahiri gözəl olan bu sözün batili çirkindir; nədən ki, dialoq sözünün yozumu və mənası, daha doğrusu, siyasi-diplomatik dildən loru dilə tərcüməsi BAZARlıq deməkdir. Təbii ki, söhbət tələb və təklif əsasında formalaşan iqtisadi bazardan deyil, siyasi bazardan gedir".

İbrahimli məqaləsində iddia edib ki, Əli Həsənovla dialoq məsələsi Ramiz Mehdiyevin Dövlət İdarəçiliyi Akademiyasındakı yubiley çıxışından sonra ortaya çıxmış məsələdir: "...Geniş müzakirələrə səbəb olan bu çıxışdan uzaqgedən nəticələr çıxarırlar; guya bunu iqtidar-müxalifət dialoqunun başlanğıcı kimi, yeni siyasi kursun demokratik açılışının anonsu olaraq təqdim edirlər. Artıq bu istiqamətdə təbliğat kampaniyası başlayıb..."

Ramiz müəllimin bu çıxışından ilhamlanan dörd partiya ölkədəki ictimai-siyasi vəziyyəti müzakirə etmək üçün Prezident Aparatına müraciət, daha doğrusu, DIALOQ təklif edib. İnsafən, hakimiyyət məmləkətin sayılıb-seçilən bu dörd müxalif partiyasının gözləntisini intizarda çox saxlamayıb, elə həmin aparatın ictimai-siyasi şöbəsinin müdiri Əli Həsənovdan cavab gəlib ki, partiya rəhbərlərinin ictimai-siyasi vəziyyəti müzakirə etmək təşəbbüsünə hörmətlə yanaşırıq və dialoqla bağlı konkret təklif olarsa, nəzərdən keçirməyə hazırıq. Bəli, sosial tələbə uyğun olaraq təklif verilib və qəbul edilib, türkün sözü, dialoqun baş tutması üçün hər şey hazırdır. İştə, günün sualı budur: nəhayət, iyirmi ildən sonra mərhum Heydər Əliyevlə Pənah Hüseyn tərəfindən əsas qoyulan DIALOQ bu gün Əli Həsənovla Pənah Hüseyn arasında baş tutacaqmı? Əvət, baş tutacaq, çünki indiki məqamda DIALOQ hər iki tərəfə lazımdır: türkün sözü, birinə hava kimi, birinə su kimi... Nədən ki, qarşıdan-

İbrahim İbrahimlinin

Yazısı aranı qatdı, sərt cavablar gəldi...

Pənah Hüseyn:
"İbrahim bəyin az qala kövrəlmək həddinə qədər həyəcanlanmasına lüzum yoxdur"

2015-ci ildə Avromeydan hərəkatına təkən verə biləcək Rıça sammiti gəlir və üstəlik, bazarlıq etmək üçün parlament seçkisi olacaq".

İbrahim İbrahimlinin məqaləsindəki fikirlərə və ittihamlara AXP sədri Pənah Hüseynin münasibətini öyrəndik. P.Hüseyn bildirdi ki, ifadə azadlığı vardır və hər kəsin, o cümlədən İ. İbrahimli etik çərçivəni gözləməklə, lazım bildiyi şəkildə, üslubda, formada bu və ya digər şəxs, hadisə, hərəkət barədə öz rəyini, şə-

Sərdar Cəlalov:
"İbrahim İbrahimli Heydər Əliyevin yanında oturmuşdu və onun mətbuat naziri idi"

hini vermək hüququna malikdir: "İbrahim İbrahimli deyir ki, siyasi dialoqun mənası siyasi bazarlıq deməkdir və yenə ona görə siyasi bazarlıq da insan şəxsiyyəti, mənəvi dəyərlər satışı çıxarılıb xırdalanır, kimlərsə də maddi mənfəət (yaşıl əsginaz formasında) əldə edir. Təxminən belə. Mən indi İbrahim İbrahimliyə nə deyim? Adamın təsəvvürü, zehniyyəti, anlayışı belədir və bu təsəvvürdən, zehniyyətdən, anlayışdan çıxış edir. Mən bu cür yanaşmanı səhv, yanlış,

məhdud və açıq, primitiv sayıram. Siyasi dialoq hər bir cəmiyyətdə və hətta cəmiyyətlər arasında siyasi münasibətlərin formalarından biridir, həmişə olub və olacaq. Azərbaycan cəmiyyətində, siyasi mədəniyyətimizdə çatışmayan, inkişaf etməyən və bugünkü gerçəkliyin aktual problemlərindən biri də elə bu siyasi dialoq məsələsidir, daha konkret, siyasi dialoqun olmasının yeri gəlmişkən, təkcə iqtidar-müxalifət arasında yox, müxalifətin öz arasında da dialoq problemi vardır. "Siyasi bazarlıq" məsələsinə də toxunmaq istəyirəm. Bu ifadə qulaq üçün elə də xoş səslənmir. Lakin siyasi bazarlıq ifadəsini həmin sözlərin hərfi mənasında başa düşmək yenə zehniyyət məsələsi ilə bağlıdır. Siyasi qüvvələr (fərdlər yox) arasında "siyasi bazarlıqlar" peşəkar siyasi fəaliyyətin üsullarından biridir. Əsas mə-

təşəbbüsü hələ dialoq kimi dəyərləndirməyin özü xeyli şərtidir və diqqət yetirilsə, biz siyasi dialoq terminindən istifadə etmirik. Əgər bu təşəbbüs siyasi partiyalar və hakimiyyət arasında sözün tam mənasında dialoqa aparıb çıxaracaqsa lap yaxşıdır. Lakin hələ ortada bir şey yoxdur. Kifayət qədər maraqlı və ciddi, lakin sadəcə proses gedir, hətta daha dəqiq desək, proses başlanıb. Odu ki, hörmətli dostumuz, İbrahim bəyin yaşına və təcrübəsinə uyğun olmayan dərəcədə, az qala kövrəlmək həddinə qədər həyəcanlanması lüzum yoxdur. Hər mənada. İbrahim bəyin atmacalarına gəldikdə isə məni bağışlasın, bu kimi şeyləri ucuz şantaj sayıb təkzibə və özünə bəraətə vaxt ayırmağa belə ehtiyac duymuram".

Əli Həsənovla görüş üçün müraciət edənlərdən ADP sədri Sərdar Cəlalov isə İ.İb-

Mirmahmud Mirəliov:
"İndidən bu məsələ ilə bağlı nə uzaqgedən münasibət sərgiləmək düz olmaz"

sələ siyasi bazarlığa girib - girmək yox, qeyb etməkdir.

İkincisi, Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzində eməkdaşlıq edən siyasi partiyaların rəhbər orqanları üzvlərinin bu ilin sentyabrın 17-də keçirdiyi ümumrespublika konfransının qətnaməsində tövsiyə edilmişdi ki, dialoq mühitinin yaradılması üçün konkret addımlar atılsın və bizim təşəbbüsümüz də bu çərçivədə həyata keçirilən planlı addımlardan biridir. Yəni bu

yətlə bazarlıq edib parlamentdə oturub? Fərqi də deyilsə, maraqlansın, o zaman ortaya çox şeylərin çıxdığını göreceksən".

S.Cəlalovlu bəyan etdi ki, onların Əli Həsənovla görüş təşəbbüsünü Ramiz Mehdiyevin çıxışı ilə əlaqələndirmək tamamilə yalandır: "Şəxsən mən Ramiz Mehdiyevin haqqında söhbət gedən çıxışını nə eşitməmişəm, nə hardasa oxumamışam. Mən bir siyasi təcrübəsi olan adam kimi başa düşürəm ki, dünyada qarşıdurma, tərəflərin bir-birinə düşmənçiliyi ilə heç bir müsbət dəyişiklik olmur. Əksinə, qarşıdurmalar fürsət gözləyən xarici düşmənlər üçün çox əlverişli vasitə olur. O yerdə ki, iqtidarla müxalifət dil tapa bilmir, bir-birinə düşmən münasibəti bəsləyir, bir-biri ilə dialoqa getmir, o ölkələrdə siyasi mübarizə vətəndaş müharibələrinə gətirib çıxarır, dövləti sarsıdır. Biz tam səmimi şəkildə təşəbbüs qaldırmışıq ki, Azərbaycanın gələcəyi üçün siyasi dialoqa getmək lazımdır. Dialoq dövlətin və millətin xeyirindədir. Dialoqu bazarlaşma kimi təqdim edib dialoqa qarşı çıxanlar, o cümlədən İbrahim İbrahimli isə dövlətin, millətin xeyrini istəməzlər. Mən İbrahim bəyə və onun kimi düşüncələrə demək istəyirəm ki, sən əgər bir prosesin 5-6 aydan sonra necə olacağını proqnozlaşdırma bilmirsənsə, sən nə haqqın var ki, deyirsən demokratiya uğrunda mübarizə aparıram və xalqı küçələrə çıxaracağam, dialoqa gedənlər isə bazarlıq üçün gedirlər. Milli Şuranın mitinqində İŞİD bayrağı qaldırılmışdı. İŞİD-in bayrağının qaldırılmasının qarşısını sən öz mitinqində ala bilməmişən. Sabah hansısa aksiyada bir canlı bomba gəlib orada bir hadisə törətsə, qarşısını ala biləcəksən? Ala bilməyəcəksən! Gözünü yumub ağzını açarsan, öz gözündə tiri görmürsən, başqasının gözündə niyə tük axtarırsan? Bir ətrafına, oturma-durduğun adamlara, müdafiə etdiyini şəxsə bax. Dövlətin problemlərdən qurtulmasının ən düzgün yolu dialoqdur. Özü də biz hesab edirik ki, dialoqda marağı olan bütün siyasi qüvvələr iştirak etməlidir. AXP də küçədə dediklərini gəlib dialoqda desin".

Dialoqla bağlı moderator.az-a açıqlama verən KXCP sədri Mirmahmud Mirəliov isə indiki məqamda konkret olaraq mövqə sərgiləməyin tez olduğunu bildirib: "İndidən bu məsələ ilə bağlı nə uzaqgedən, nə də kəskin şəkildə münasibət sərgiləmək düz olmaz. Ortada xoş niyyət var. Bu xoş niyyət Azərbaycan cəmiyyəti naminə, ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasına naminə ortaya qoyulub. İnanmaq istədik ki, bu niyyət reallaşacaq. Reallaşmasa belə, faciə olmayacaq və mövcud status-kvonu saxlamalı olacağıq. Lakin mənə, irəli getmək mümkün olacağıq".

Noyabrın 20-də Milli Məclis "Azərbaycan Respublikasının 2015-ci ilin dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsini spiker Oqtay Əsədovun sədrliyi ilə davam etdirdi.

Deputat Eldar İbrahimov kənd təsərrüfatının çatışmazlıqlarından danışdı və təkliflərini səsləndirdi. O, gələn il ölkədə gübrə zavodlarının tikilməsini təklif etdi.

İsa Həbibbəyli 5 cildən 1360 səhifədən ibarət olan büdcə zərfi haqqında müsbət fikirlər söylədi, onu "doktorluq dissertasiyası" üçün mühüm sənəd kimi qiymətləndirdi.

Milli Məclis sədrinin 1-ci müavini Ziyafət Əsgərov büdcənin "təmkinli" olduğunu deyərək vəsaitlərin artırılması istiqamətində təkliflərə reaksiya verdi. Qeyd etdi ki, büdcəmizə nə qədər vəsait qoyulubsa, ona uyğun hərəkət etməliyik: "Yeni ayağımızı yorğanımıza görə uzatmalıyıq. 90-cı illərin əvvəllərində büdcəmizdə cəmi 70 milyon manat pul vardı, o da inflyasiyanın hansı səviyyəsində. İni isə şükürlər olsun Allaha ki, büdcəmizdə milyardlarla vəsait var. Azərbaycan büdcəsi ola biləcək bütün tələtlərə hazırdır".

Z.Əsgərov əlavə etdi ki, ölkənin inkişafına baxmayaraq, bizim qarşımızda ciddi problem, Qarabağ münaqişəsinin həlli var. Vitse-spiker ATƏT-in həmsədrlərinin "coş təxribat xarakterli" bəyanat verdiklərinə diqqət çəkdi: "Heç bir neytral ərazidən söhbət gedə bilməz. ATƏT-in Mins Qrupunun həmsədrləri dəfələrlə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyıb. Həmsədrlərin bu cür bəyanatı təxribatdır, mənasız və məntiqsizdir".

Əli Hüseynli gənclərin vətəni müdafiyyə hazırlanması üçün fiziki göstəricilərin yaxşılaşmasına diqqət ayrılmasını zəruri saydı. Deputat qəbul imtahanlarında bədən tərbiyəsi ilə bağlı göstəricilərin də nəzərə alınmasını istədi. Ə.Hüseynli parkların, meydanların təkə istirahət mərkəzi kimi yox, həm də idman yarışlarının keçirilməsi üçün nəzərdə tutulmasının zərurətini vurğuladı. Ə.Hüseynli dövlət sirkinin və bir sıra digər obyektlərin yenidən tikilməsini təklif etdi.

Cavanşir Paşazadə kənd təsərrüfatı sahəsinin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı təkliflərini səsləndirdi: "Yerlərdə hər yerdə əkinçilik, biçinçilik, suvarmada olan problemlərdən söhbət gedir".

Şəmsəddin Hacıyev dedi ki, 2015-ci il çox ağır və gərgin olacaq, ancaq büdcənin gəlir və xərcləri ilə bağlı ciddi təhlükə görmür. Deputat dedi ki, bizim yaxın 5 ildən sonrakı inkişafımız qeyri-neft sektorundan xeyli dərəcədə asılı olacaq. Ş.Hacıyev bildirdi ki, büdcə gəlirlərinin formalaşmasında qeyri-neft sektorunun payı cəmi 34,7 faizdir, bu da aşağı göstəricidir. Deputat dedi ki, əmək haqlarının 150 manat qaldırılması üçün büdcəyə 800 manat əlavə vəsait lazımdır. Ona görə də müəllimləri kateqoriyalara bölmək və əmək

Elman Rüstəmov bank faizləri ilə bağlı ümidləri qırdı

Büdcə müzakirələri başa çatdı; Mərkəzi Bankın sədri evsizlərə məsləhət, Mikayıl Cabbarov isə müəllimlərə vəd verdi

haqqını qaldırmaq olar.

Əhliman Əmiraslanov səhiyyə xərclərinin artırılmasını təqdir etdi. Dərman məmulatları və sarğı materiallarının alınmasının gələn ildən mərkəzləşmiş qaydada həyata keçirilməsini də müsbət dəyərləndirdi. Eyni zamanda deputat bildirdi ki, bu gün Azərbaycanda adambaşına düşən səhiyyə xərcləri aşağıdır. Ə.Əmiraslanov qeyd etdi ki, icbari tibbi sığortanın həyata keçirilməsi istiqamətində addımlar atılır və yaqın ki, yaxın zamanlarda tətbiqinə başlanacaq. Deputat Azərbaycanda əlmin olmadığı barədə səslənən fikirləri qəbul etmədiyini bildirdi: "Ancaq elmə, təhsilə qoyulan vəsait tez bir zamanda büdcəyə gəlir gətirmir".

Abel Məhərrəmov büdcə zərfini "akademik düşüncə ilə hazırlanan sənəd" adlandırdı: "Heç kim inciməsin, əgər universitetlərin diplomları olmasaydı, heç bizim burda oturma bilməzdik, ona görə də universitetlərə diqqətimizi əsirgəməyək. Bu gün ölkədə 1800-ə yaxın elmlər doktoru var, onun 1200-ü ali məktəblərdə işləyir, ancaq onların elmi işləri maliyyələşdirilmir. Hökmən ali məktəblərdə elm maliyyələşməlidir. Elmi dərəcəyə görə maaşlar artmalıdır, elm qanunu qısa müddətdə qəbul olunmalıdır. Dövlətin bəzi ali dairələrində bu qanunu ləngidirlər. Tələbələr qəbul olunarkən, onlara kreditlər verilməlidir. Magistratura qəbul olunanlara hərbi xidmətdən möhlət hüququ verilməlidir".

O.Əsədov artıq 54 nəfərin çıxış etdiyini deyərək müzakirələri dayandırdı: "Mən indiyə cənab dünyanın heç yerində büdcənin hamının razı qalmasına rast gəlməmişəm. Büdcədə istə-təməz hansısa çatışmayan məsələlər ola bilər. Ancaq bilmək lazımdır ki, büdcə heç də

bir-iki aya hazırlanmışdır. Bu sənəd Maliyyə Nazirliyi başda olmaqla, bütün dövlət strukturları ilə birlikdə işlənir. Hər kəs də çalışır ki, öz mövqeyini müdafiə etsin. Sonra hazırlanmış sənəd hökumətə, ardınca prezidentə göndərilir və razılaşdırılmış, balanslaşdırılmış büdcə layihəsi parlamentə daxil olur. Özü tərifləmək olmasın, şəxsən mən maliyyə naziri Samir Şərifovla beş dəfə telefon əlaqəsi saxlamışam, on dəfə adamları göndərmişəm. Nəyi razılaşdırmaq mümkündürsə alınır, mümkün olmayanlar isə alınmayıb. İndi hər kəsin, təşkilatın öz maliyyəsini artırmaqla bağlı təklifi düzgün deyil. Deputatlar da bu məsələdə diqqətli olsunlar".

Bundan sonra sədr təkliflərə münasibətini bildirmələri üçün hökumət üzvlərinə söz verdi. Mərkəzi Bankın sədri Elman Rüstəmov kreditlərin faiz dərəcəsi barədə deputatların fikirlərinə münasibətini zamanı dedi ki, bütövlükdə Azərbaycan iqtisadiyyatı üzrə faiz dərəcəsi 14,3 faizdir. İstehlak kreditləri isə 18 faiz təşkil edir. Avtomobil kreditləri 14, ipoteka kreditləri isə 4-8 faizdir. Ancaq istehsal kreditləri 35-36 faizə çatır, bunlar isə tam təminatlıdır. Çox sadələşdirilmiş kreditlər, hətta telefonla həll olunur. Təbii ki, bankları müdafiə etmək fikrində deyiləm. Əmanətlər üzrə orta faiz 9,6 faizdir, bu, olduqca böyük göstəricidir. Əhalimiz öz əmanətlərini olduqca yüksək faizlə verir. Bu əmanətlərin miqdarı yarım milyard olacaq. Bankların isə əldə edəcəyi gəlir 430 milyon manat civarındadır". Ancaq E.Rüstəmov faiz dərəcələrinin aşağı salınması istiqamətində tədbirlər görüldüyünü də vurğuladı. Xüsusilə də biznes kreditləri üzrə faiz dərəcələrinin birqəməli həddə endiril-

məsi üçün maliyyə naziri ilə müzakirələr aparıldığını vurğuladı. Sədr 2015-ci ildə kredit faizlərinin aşağı salınması üçün ciddi addımlar atılacağını dedi. Ancaq məcburi yolla faiz dərəcələrinin aşağı salınmasını heç cür mümkün saymadı. E.Rüstəmov dedi ki, bu variantda gedən ölkələr problemlər yaşayıb.

Mərkəzi Bankın sədri mənzil problemini babalardan nəvələrə ötürülmüş problem adlandırdı: "İndiyədək ölkədə böyük işlər görülüb, sadəcə olaraq, pəncərədən şəhərə baxmaq lazımdır. İpotekaya ilkin tələbat 6 milyard dollardır. Bu tələbatı ödəmək üçün təbii ki, ciddi maliyyə resursları lazımdır. 2015-ci ildə ipoteka kreditlərinin həcmində əhəmiyyətli dərəcədə artırılmasını planlaşdırırıq".

Təhsil naziri Mikayıl Cabbarov bildirdi ki, bu günə qədər dövlət proqramı çərçivəsində 755 gəncimiz xaricdə təhsil alıb. Onlardan 35 faizi dövlət, 60 faizi isə özəl sektorlarda çalışırlar. Nazir dərslərlə bağlı deputat Siyavuş Novruzovun iradlarına cavab verdi. Onun sözlərinə görə, məktəblərdə bərk qabıqlı kitablardan istifadə olunmur. Nazir çıxışı zamanı hətta I sinif üçün ümumi 5 kitabın çəkisini də misal çəkərək qeyd etdi ki, bu kitabların ümumi çəkisi cəmi 1 kq 240 qramdır. Peşə təhsili ilə bağlı məsələyə də münasibət bildirən nazir qeyd etdi ki, bu sahə hökumətin daim diqqətindədir. Nazirlik bununla bağlı müvafiq işlər görür: "Nazirlər Kabinetinin 2013-cü ilin sonunda qəbul etdiyi müvafiq qərara əsasən müəllimlərin dərslər yükü 36 saatdır. Əmək haqqına gəldikdə isə minimal 12 saat 155, maksimal isə 207 manatdır". Nazir bildirdi ki, gənc müəllimlərin həvəsləndirilməsi üçün artıq məbləğlər

artırılıb: "Bütün kənd məktəblərində boş müəllim yerlərinin sayı 3 faizdən 1 faizə enib. Sınaq qiymətləndirilməsinin məqsədi zəif yerlərimizin öyrənilməsi idi. Biz sosial yaşamaq üstünlük veririk. Sınaq qiymətləndirilmədən keçmiş müəllimlərin əmək haqqına gəlincə, hazırda bununla bağlı müvafiq qərar layihəsi razılaşdırılmaqdadır. Bu model gələcəkdə bütün respublikada tətbiq oluna bilər. Sınaq qiymətləndirmədən keçmiş müəllimlərin mərhələli olaraq əmək haqlarının artırılması istiqamətində konkret qərar verəcək. Güman edirəm ki, biz buna nail ola biləcəyik". Müəllimlərin sayından danışan nazir qeyd etdi ki, ha-

Fuad Muradov dedi ki, Azərbaycan gəncləri üçün bu gün elmə məşğul olmağa şərait yaradılıb: "Büdcədən maliyyəni artırmaqla heç nəyə nail olmayacağıq. Əksər hallarda elmi institutlarda bütün inzibati vəzifələrdə çox yaşlı insanlar çalışır. Onlar gənclərə imkan vermirlər ki, müəyyən innovativ işlərlə məşğul olsunlar". Deputat dedi ki, 2015-ci ilin dövlət büdcəsindən hamiləliyə və doğuşa görə 24 milyon, uşağın anadan olmasına görə 6 milyon, 3 yaşına çatana qədər uşaqların qulluğuna görə 8 milyon vəsait ayrılır: "Dünya təcrübəsinə görə uşağın anadan olmasına görə birdəfəlik sanballı maliyyə ayrılmaq lazımdır".

"Xocalı soyqırım qurbanlarına verilən müavinətlər digər şəhid ailələrindən fərqlənməlidir". Bunu isə deputat Zahid Oruc dedi. Həmin şəxslərin sayının 613 nəfər olduğunu deyən Z.Oruc bildirdi ki, onlar üçün qanuna ayrıca bənd əlavə etmək lazımdır.

Fazil Mustafa isə dedi ki, sadıq evlərinin əksəriyyətində əmək haqqı çox az göstərilir: "Məclisdə olan zaman onlar müştərilərin yanında əl çəkirlər. Çünki onlar çox cüzi məbləğdə əmək haqqı alırlar. Bu məsələyə baxılmalıdır". Deputat Azərbaycanda uşaq artımı ilə bağlı problemlərin olduğunu dedi: "Uşağın anadan olmasına verilən 90 manat müavinət çox azdır".

Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov rəhbərlik etdiyi qurumun 2015-ci il üçün xərclər smetasını açıqlayaraq bildirdi ki, gələn il üçün palataya 3 milyon 892 min manat vəsait ayrılıb.

Siyavuş Novruzov: "ATƏT özünü ağsaqqal kimi aparmasını"

Parlamentdə Azərbaycan hökuməti ilə ATƏT arasında ATƏT-in Bakıdakı Layihə Əlaqələndiricisi haqqında Anlaşma Memorandumunun təsdiq olunması zamanı söz alan Siyavuş Novruzov təşkilatı tənqid etdi: "Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra ATƏT ilə səmimi əməkdaşlığa çalışıb. Lakin biz dəfələrlə, istər seçkilər dövründə, Azərbaycanla bağlı digər məsələlərdə bu qurumun qeyri-obyektivliyini görmüşük. ATƏT-in dəfələrlə bizi əhatə edən dövlətlərdə, sonrakı dövrlərdə digər ölkələrdə, o cümlədən Ermənistanda keçirilən seçkilərə verdiyi rəylərin də şahidi olmuşuq. Bunlara görə də bu qurumdan xahiş edək ki, öz mandatı daxilində fəaliyyət göstərsin və bu mandat çərçivəsində ABŞ-da, Avropanın hər hansı bir ölkəsində olduğu kimi, Azərbaycana da eyni münasibətə göstərsin. Yaxşısı budur, ATƏT özünü ağsaqqal kimi aparmasını. Azərbaycan öz dövlətini idarəetmə mexanizmini müəyyənləşdirib, rəhbərini seçib, dövlət strukturlarını formalaşdırıb. Bu xalqın dəyərləri ATƏT-in, ora yığışların dəyərlərindən daha üstündür".

Bundan sonra parlament büdcə zərfinin yenidən hazırlanması üçün hökumətə ənənəvi qaydada vaxt verdi. Gələn il üçün yaşayış minimumu və ehtiyac meyarı barədə məruzəni Sosial siyasət komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli təqdim etdi. O bildirdi ki, 2015-ci ildə yaşayış minimumu əmək qabiliyyətli üçün 140 manat, pensiyaçılar üçün 108 manat olacaq. Ehtiyac meyarı 105 manat nəzərdə tutulur.

□ EİSAD PAŞASOY

Normal insanın yetişməsi

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

Deputatxana üzvlərimizdən Səyavuş Novruzov yoldaş təhsil sistemini tənqid edibdir, mənəcə, bu, yanlışdır, bir az da təvazökarlıqdır. Sitat: "Azərbaycanda 23 ildir təhsil islahatları aparılır, amma ortada bir nəticə yoxdur".

Etiraz edirəm. Nəticə var, bunu çox uzağa getmədən, AzTV İbrahim Dəmişkən, "Elə Yaponiyani götürürək" də görmək olar. Yazdığım kimi, Səyavuş müəllim təvazökarlıq edibdir. Əgər biz zaman maşınına minib, qara dəliyə yuvarlanıb 23 il geriye qayıda bilsək, bax, o vaxt Səyavuş müəllim kim idi? Demək olar heç kim. YAP qərargahının qapıçısı idi, Əli adlı, indi soyadı yadıma düşməyən bir yapokratın (*sonralar "Sobes" naziri də işlədi həmin Əli*) cangüdəni idi, bir də asudə vaxtlarında "Neftçilər" metrosunun yaxınlığında gənclərə dombalaq aşmağın, qulaq sındırmağın üsullarını öyrədirdi - elmi dildə desək, gülüş kursları keçirdi.

Ondan bəri ötən 23 ildə Səyavuş müəllimin öz təhsilini artırmaq, elmi mücadilə yolundakı addımlarına Eynşteyn həşəd aparar, Azad Mirzəcənzadə isə şübhəsiz, infarkt olardı. Təsəvvür edin: bu müddətdə Səyavuş müəllim BDU-nun hüquq fakültəsini qiyabi, ABU-nun tarix fakültəsini əyani, CQU-nun beynəlxalq münasibətlərini axşam, TFU-nun geopolitika ixtisasını günorta, MRU-nun isə multipultikulturizm şöbəsini tülkü durmazdan bitirərək say-sız-hesabsız diplomlar almışdır. Bundan başqa, Səyavuş müəllim tarix və hüquq elmləri doktoru adını almış, "Neft durbası: onun yoğunluğu ilə qanunvericilik arasında əlaqələr" mövzusunda akademik olmuşdur.

Qalan deputat və nazirlər, məmurlar da Səyavuş müəllim qədr olmasalar da, hamısı öz üzərində, millətin üzərində çalışıblar, 23 il təhsil sistemində böyük islahat aparıblar, hırla zırın fərqi bilməyən, iki eşşəyin arpasını bölməkdə çətinlik çəkən, həyatda ən böyük arzusu Tolik qədr tanınmaq olan nəsil yetişdiriblər. Bunlar bəs uğur deyilmi, Səyavuş müəllim?

Hələ bu cür özünütənqidin mənfi fəsadları aradan qalxmamış Səyavuş müəllim çox radikal addımlar təklif edibdir. Deyir müəllimlərin sayı lazım olandan 3 dəfə çoxdur. Deyir, kitabların üz qabığı ağırdır, uşaqlar məktəbə daşıya bilmir. Ən nəhayət, elə bir söz deyibdir ki, mən özüm karıxıb qalmışam, anlamıram Səyavuş müəllimə nə olubdur, iraq olsun, bəlkə də xəstələnibdir. Sitat: "Normal dərs verib, normal insan yetişdirmək lazımdır".

Vallah, belə görürəm axırda gəlib deyəcək durun burdan, sizin yerinizə qəzetdə tənqidi yazılar yazacağam. O zaman gərək biz də gedək oturaq deputatxanada, xalqın yükünü dartaq. Olmadı ki... Mən tənqid eləyim, sən tənqid elə, Ramiz müəllim tənqid eləsin, Avropa Şurası pisləsin, ABŞ departamenti bəyanat versin, İran dua oxusun, Türkiyə qarğış eləsin... Bəs respublikamızda işləri kim görəcək?

Hesab edirəm ki, (*bu ifadəni Müsavat başqanı Arif Hacıldan öyrənmişəm*), Səyavuş müəllim rəngləri həddindən artıq tündləşdirib, erməni dəyirmanına su axıdıb. Təhsil sahəsində hər şeyi bu qədər qara görmək olmaz. Heydər Əliyev Fondu nə qədər məktəb təmir edibdir! Bakımızın özündə neçə məktəbin fasadı qaşınıb ağardı- lib! Şagirdlərin bir çox dərslərlərində heç üz qabığı yoxdur, bunu da yalan deyir.

Müəllimlərin sayına gələndə, guya Səyavuş müəllim bilmir ki, müəllimlərin sayı seçkilər, yaltaqlıq tədbirləri üçün lazımdır, onsuz o say önəm daşımır, maaş azdır? Bilir. Sadəcə, özünütənqid mazoxizminə yoluxubdur. Mənəcə, sadist olmaq deputata daha çox yaraşır.

Sonda bir selbə də MSK sədri Məzahir müəllimə tulla-yaq, bəlkə dəydi.

Məzahir müəllim, bələdiyyə seçkiləri üzrə təşviqat plakatlarının birində məktəb şəkli çəkmişiniz, guya camaat belə şirniklənəcəkdir. Rica edirəm, ötən illərdə hansısa bələdiyyənin hansısa məktəbin bir yaralı barmağına "çiş" eləməsi haqda hər hansı məlumatınız varsa bunu xalqımızla bölüşün. Heç qanunvericilik də bələdiyyənin məktəb işlərinə qarışmasına imkan vermir.

Bu, təxminən sünnət eləyən həkimin ofisinin qapısına piano şəkli yapışdırması kimi bir şeydir. Qınamaq da olmaz, ayrı nə şəkli vursun? Kef elə, Məzahir müəllim. Selbəmi geri götürürəm.

Prezidenti Administrasiyasının Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Fuad Ələsgərov "Azərbaycan" qəzetinə müsahibə verib. Müsahibədə qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyəti, qanun pozuntuları, maliyyə yeyintiləri ilə bağlı ilginç detallar var. F.Ələsgərov müsahibəsində deyib ki, vətəndaş cəmiyyəti iştirakçılarının, xüsusilə qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyəti tam şəffaf deyil və burada da korrupsiya, cirkli pulların yuyulması hallarına rast gəlinir.

O, iddialarına aydınlıq gətirmək üçün misal da çəkib. Deyib ki, "Milli və Beynəlxalq Araşdırmalar Mərkəzi" İctimai Birliyi bir neçə il ərzində 9 qrant müqaviləsinə əsasən təxminən 358 min AZN məbləğində vəsait alıb: "Qanunvericiliyə görə, qrant alınmasına dair müqavilələr qeydiyyatda alınmaq üçün Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilməlidir. Lakin yuxarıda adını qeyd etdiyim təşkilat bağladığı 9 qrant müqaviləsinin yalnız ikisini qeydiyyatdan keçirib. Başqa bir misal kimi Sülh və Demokratiya İnstitutunu göstərmək olar. Beş il ərzində bu təşkilatın rəhbəri Leyla Yunus təsisçisi olmadığı "Azərbaycan Qadınları Ön Qafqazda Sülh və Demokratiya Uğrunda" qeyri-hökumət təşkilatının hesabından müxtəlif valyutalarda külli miqdarda vəsait çıxarıb və bundan şəxsi məqsədləri üçün istifadə edib. Təəssüf hissi ilə qeyd etməliyəm ki, xarici ölkələrin Azərbaycanda fəaliyyət göstərən qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və nümayəndəlikləri də bir çox hallarda qanunvericiliyin pozulmasına yol verirlər".

Ələsgərov bu sahədə digər hüquq pozuntularından da danışmışdır. Deyib ki, bəzi donorlar qeyri-hökumət təşkilatlarına vəsaiti nağd şəkildə verirlər. Yəni vəsait qrant kimi rəsmiləşdirilmir. Bu zaman qeyri-hökumət təşkilatları

Fuad Ələsgərov

Mehman Əliyev

fəaliyyətini məhdudlaşdırırlar. Amma xaricdə olan siyasi mühacirlərdən ibarət olan xeyli adam xaricə qaçıb gedib. Onlar orada hansısa təşkilatlar yarada, hökumətə qarşı iş apara bilər. Daha çox Azərbaycanın hüdudlarından kənarında olan, yarana biləcək təşkilatların fəaliyyətini məhdudlaşdırmaq istəyirlər. Onlar bu danışıqlar Qərblə aparacaq ki, belə fəaliyyətə yol verməsinlər, xaricdəki Azərbaycanla bağlı təşkilatlara qrantlar ayrılmaması".

M.Əliyev hesab edir ki, məlum rəqəmlərin açıqlanması icti-

Hökumətdən milli QHT sektoruna qarşı ikinci hücum dalgası?

Fuad Ələsgərov yeni adlar çəkdi, hədələdi; Mehman Əliyev: "Onlar istəyir ki, Azərbaycan hakimiyyəti ilə razılaşdırılmamış heç bir layihə həyata keçirilməsin..."

əldə etdiyi vəsaitdən vergi ödəməli olduqları halda, bunu etməzlər: "Azərbaycanın və bəzi qonşu ölkələrin təcrübəsi göstərir ki, bir sıra qeyri-hökumət təşkilatları donorlarından qrantlar və digər vəsaitlər almaqla heç də vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı deyil, ölkənin konstitusiyaya quruluşunun zorakılıqla dəyişdirilməsi istiqamətində fəaliyyət göstərirlər".

PA rəsmisi konkret adlar da çəkib, deyib ki, Milli Demokratiya İnstitutu tərəfindən NIDA gənclər hərəkatının maliyyələşdirilməsi buna misaldır. O, daha sonra Meydan TV haqqında danışmış: "Avropanın Demokratiyaya Dəstək Fondu yeganə məqsədi Azərbaycan dövlətinin nüfuzuna xələl gətirmək olan, efir vasitəsilə in-

sanları qanunsuz aksiyalara səsləyən Meydan TV-yə təxminən 300 min ABŞ dolları məbləğində qrant ayırıb. Hesab edirik ki, bu cür fəaliyyət yolverilməzdir".

Göründüyü kimi, burda milli QHT-lərə qarşı yeni bir hücum dalgası hiss edilir. F.Ələsgərov səviyyəsində, xüsusən də konkret qurumların adının çəkilməsi nədən xəbər verir? Yeni hücum kampaniyası nə zaman başlan bilər? "Turan" informasiya Agentliyinin direktoru Mehman Əliyev hesab edir ki, yeni hücum dalgasından söhbət gedə bilməz. Çünki ortada "dalğa predmeti olacaq" heç nə qalmayıb: "QHT-lərin üstündən sunami keçib və onları dağıdıb. Meydan TV-nin adının çəkilməsi də təsadüfi deyil. Çünki QHT-lərin

mai rəyə hesablanıb: "Onlar bunları demək istəyirlər ki, bu vəsaitlər real olaraq şəxsi məqsədlər üçün işlədilib, Azərbaycan hökumətinə qarşı qərəzli iş aparılıb. Ancaq maliyyə stimulları vadar edib ki, bunlar vuruşsunlar". **Mü-sahibimizin sözlərinə görə, Meydan TV-ni sadəcə mərkəzə çıxarıblar:** "Ümumiyyətlə, bunlar xaricdə azərbaycanlı QHT-lərin, mediaların, bəzi qurumların maliyyələşdirilməsinə maneçilik törətmək, danışmaq istəyirlər. Qərbin hər hansı fəaliyyəti, dəstəyi kənara verməməsinə istəyirlər. Bundan başqa, onlar istəyirlər ki, Azərbaycan hakimiyyəti ilə razılaşdırılmamış heç bir layihə həyata keçirilməsin".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

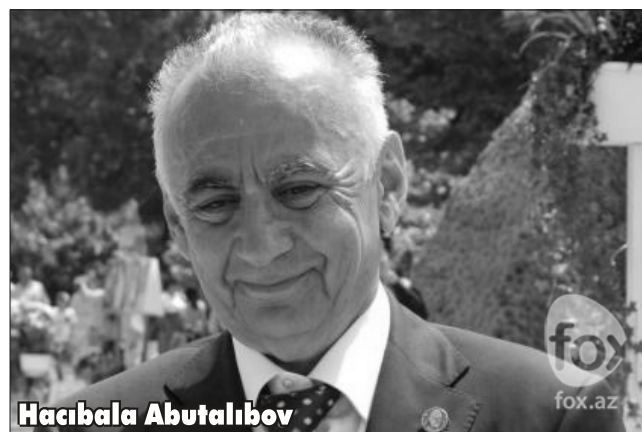
Paytaxt merinin "gül kimi" kələyi

Hacıbala Abutalıbov gülçülük biznesini inhisara alıb

Gül bayramında və il boyu parklarda istifadə olunan gül-çiçək heç də xaricdən gətirilmir; BŞİH-in başçısı Bakı kəndlərində istixanalar inşa etdirib, burada "əcnəbi güllər" yetişdirilir və büdcədən hər il 10 milyon manata yaxın pul oğurlanır

"Hacıbala Abutalıbov Bakı kəndlərində - Kürdəxanıda, Maşağada, Buzovnada, Mərdəkanda, Şivələndə 10-larla istixana (parnik-red.) saldırıb. O, burada əsasən xarici sort güllər, çiçəklər yetişdirməklə məşğuldur. Eyni zamanda dədə-babadan Bakı kəndlərində yetişdirilən güllər də əkib-becərtirir. Həmin gül-çiçəklər əsasən Gül bayramında istifadə olunur, həmçinin il boyu Bakıdakı parklara əkilir, mağazalarda satdırılır".

Bu xəbəri "Yeni Müsavat"ın əməkdaşına Hacıbala Abutalıbova məxsus olan istixanada çalışan bir şəxs deyib. Onun sözlərinə görə, BŞİH rəhbəri Gül bayramında istifadə olunan, həmçinin parklarda əkilən gül-çiçəyi heç də deyildiyi kimi xaricdən gətirdirmir: "Abutalıbov heç

Hacıbala Abutalıbov

dövlətə verilən hesabatda qeyd edilib ki, güllərin hamısı xaricdən alınıb. Bu, heç də belə deyil. Yalnız 2008-ci ilədək güllər xaricdən alınıb, daha sonra paytaxt meri özü Bakıda gül istixanaları inşa etdirib, həmin gül sortlarını burada yetişdirir. Güllərin şitilləri

və toxumları Türkiyə və Hollandiyadan gətirilir. Türkiyə sortlarını Bakıda yetişdirmək çox asandır, çünki iqlim şəraiti təxminən eynidir. Hollandiya sortlarına isə xüsusi qulluq edilir, məxsusi dərmanlar, gübrələr verilir. Məsələ ondadır ki, həmin gülləri istixana şəraitində nə qədər dəşən saxlamaq olur. Amma onları parklara əkdikdən sonra çöl şəraitində bir neçə aydan sonra məhv olub gedirlər, çünki iqlim fərqlidir. Parklara diqqət edin, əkilən güllərin 90 faizi tez bir zamanda məhv olur, amma əz sonra gətirib yerinə yenilərinə əkilir. Bu güllər Hacıbala Abutalıbovun "parnik"lərində yetişdirilir və pul-la dövlətə satılır".

Qaynağımız dedi ki, Gül bayramında xaricdən gətirilən cüzi hissə gülü dekorasiya işləri zamanı yalnız görünən yerlərə düzülür: "Qalan bütün güllər isə Bakıda yetişdirilən "əcnəbi güllərdir". Hər il də Abutalıbov Gül bayramında daha artıq gül gətirdiyini deyir. Həmçinin Bakıda harda boş yer gördülər, lazım oldu-olmadı gül-çiçək mənzərəsi yaradırlar. Bakının icra başçılarına da rayon ərazisində belə mənzərələr yaratmaq tapşırılıb. Həmin güllər Hacıbala müəllimin istixanalarından alınır. Son vaxtlar bu "parnik"lərdən daha çox gül alanlardan biri də Binəqədinin icra başçısı Xaləddin İsgəndərovdur. O da Binəqədinin hər yerində gül-çiçək mənzərələri yaradır. Bunlar elə-belə deyil, sadəcə, Abutalıbov biznesindən daha çox gəlir götürmək istəyir. O, hər il "xaricdən gətirilib" adı ilə dövlətə azı 10 milyon manatlıq gül satır".

Qarşı tərəfin də mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

□ **T.ƏHMƏDLİ**

Azərbaycan banklarının adı növbəti beynəlxalq qalmaqalda

Elman Rüstəmov

Cahangir Hacıyev

İki əsas bankımız hədəfdə

Elman Rüstəmovla Cahangir Hacıyevə xaricdən ciddi təzyiqlər var; Mərkəzi Bank sədrinin Avstriyada rüşvət qalmaqalı səngiməmiş Cahangir Hacıyevin rəhbərlik etdiyi qurum haqda Moskvadan ağır ittihamlar gəldi; Beynəlxalq Bank çirkli pulların yuyulmasında suçlanır; Milli Məclisdə də bank sektoruna qarşı hücumlara start verilib...

Azərbaycanda bank sektorunu idarə edən iki şəxs - Mərkəzi Bankın sədri Elman Rüstəmov və Beynəlxalq Bankın rəhbəri Cahangir Hacıyevin başı üzərindən qara buludlar əskik olmur. Məlum olduğu kimi, yerli bank sektorunun iki aparıcı şəxsi məhz bu adamlardır və faktiki olaraq ölkənin bank sektoru E.Rüstəmovla C.Hacıyevin nəzarəti altındadır.

İndi isə müxtəlif istiqamətlərdən onlara qarşı ciddi ittihamlar ortaya çıxır. Bəlli olduğu kimi, hazırda Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmovun adı Vyana məhkəməsinə aparılan pul çapında korrupsiya işində hallanır və məhkəmədə Azərbaycanın baş bankirinin ifadə verməsi tələb olunur. Hətta bir qədər əvvəl istiqal.az saytı hakimiyətdəki mənbəyə istinadən bu ilin sentyabrında Avstriyanın xarici işlər naziri Sebastyan Kurtsın Azərbaycana səfəri zamanı onun ölkəmizin rəhbərliyi qarşısında qaldırdığı məsələlərdən birinin də E.Rüstəmovun Vyana məhkəməsinə dindirilməsi ilə bağlı olduğunu yazmışdı.

Qeyd edək ki, cinayət işinin materiallarına əsasən Azərbaycan və Suriya mərkəzi banklarının rəhbərləri pul çapı üçün verdikləri sifarişə görə böyük məbləğdə rüşvət əldə ediblər. 2005-2011-ci illərdə Azərbaycan və Suriyanın mərkəzi banklarının rəhbərləri - Elman Rüstəmov və Adib Mayale də daxil olmaqla, bu ölkələrin rəsmilərinə ümumilikdə 14 milyon avro məbləğində pul verilib. Konkret olaraq, bu

ölkələrin pul çapı üçün ödədikləri vəsaitin Suriyaya 14, Azərbaycana isə 20 faizi qaytarılıb. Bu cinayət işi ilə bağlı Avstriyada ümumilikdə 9 nəfər məhkəmə qarşısına çıxarılıb. Onların arasında Avstriya Mərkəzi Bankının sədr müavini, 63 yaşlı Volfanq Duçazek, pul əsginazlarının çapına məsul Mərkəzi Bankın törəmə şirkəti olan "OeBS"-in baş direktoru Maykl Vulf da var. Yerli medianın məlumatına görə, Azərbaycan tərəfdən "OeBS" şirkəti ilə Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmovun müavini Abdulla Məlik-Aslanov danışıqlar aparıb.

İndi isə Rusiya Mərkəzi Bankı Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Moskva filialını ("MBA-Moskva") çirkli pulların yuyulması haqda qanunu pozmaqda ittiham edib. Virtualaz.org saytının xəbərində qeyd olunur ki, Rusiya Mərkəzi Bankının saytında yerləşdirilmiş materialda Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Moskva filialı cinayətkar yollarla əldə edilmiş gəlirlərin ləqaləşdirilməsi və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqda qanunun 15.27-ci maddəsinin 1-ci hissəsini pozmaqda günahlandırılır. Bu qa-

nun pozuntusuna görə bank inzibati məsuliyyətə cəlb edilib və ona rəsmi xəbərdarlıq olunub. Rusiya Mərkəzi Bankının müvafiq qərarı noyabrın 7-də qüvvəyə minib.

Qeyd edək ki, hazırda dünyada terror fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi ən həssas mövzulardan birinə çevrildi üçün Rusiya Mərkəzi Bankının bu məlumatının Azərbaycan, xüsusən də Beynəlxalq Bankın rəhbəri C.Hacıyev üçün ciddi zərbə olduğunu xüsusi vurğulamağa ehtiyac yoxdur. Ümumiyyətlə, Azərbaycan bankları ötən illərdə də bir neçə dəfə çirkli pulların yuyulmasında ittiham olunub. Sonuncu dəfə bir neçə həftə əvvəl amerikalı araşdırmaçılar Azərbaycanın 3 bankını - "Azəriqazbank", "Bank Standart" və Beynəlxalq Bankı çirkli pulların yuyulmasında ittiham edən materiallar yaymışdılar. Məlum olmuşdu ki, adıçəkilən banklar onlayn dərman və antivirus proqramlarının satışından 10 milyonlarla dollar "çirkli" pul "yuyub".

Kaliforniya Universitetinin araşdırmaçı-mütəxəssisi Deymon Mak-Koyun (Damon McCoy) araşdırmaları nəticəsində bəlli olub ki, internet üzərindən qanunsuz dərman satışı ilə məşğul olan onlayn apteklərin gəlirləri "tərəfdaş"lıq proqramları vasitəsilə əsasən "Azəriqazbank"da "yuyularaq" nağdlaşdırılıb.

Araşdırma zamanı həmçinin daha 3 aktiv "tərəfdaşlıq" proqramı da müəyyən olunub. Bəlli olub ki, belə proqramlar çərçivəsində saxta antivirusların satışı "Bank Standart" və "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" üzərindən baş tutub. Bu zaman döviyyədə 10 milyonlarla dollar olub.

Bir neçə il davam edən araşdırmalar zamanı Deymon Mak-Koy belə saxta proqramlara görə əsasən Azərbaycanın "Bank Standart" bankındakı hesaba pul ödəyib. Bir neçə ay əvvəl isə ödəmələr Azərbay-

can Beynəlxalq Bankına transfer olunub.

"Azərbaycan bankları belə əməliyyatların həyata keçirildiyi bazarı praktiki olaraq inhisara alıblar" - deyərək D.Mak-Koy bildirib. O qeyd edib ki, idpay.com-un məlumat bazasının təhlili ona daha böyük sirləri fəş etməyə imkan verib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan banklarının adı dəfələrlə belə qanunsuz əməliyyatlarda hallanıb. Hətta bir neçə bankın bağlanması da bu cür qadağan olunmuş qanunsuz əməliyyatların rolu olduğu bildirilirdi. İndi isə həm Rusiya, həm də Qərbdən Azərbaycanın bank sektorunun aparıcı simalarında qarşı ciddi ittihamlar yer alır. Yeri gəlmişkən, iki gün əvvəl Milli Məclisdə keçirilən büdcə müzakirələri zamanı gözlənilmədən hakimiyyət deputatları da bank sektoruna hücum ediblər. Deputatlar bank faizlərinin yüksək olmasına ciddi etiraz bildiriblər. Ola bilsin ki, daha çox "icazə verilən" mövzularda danışan iqtidar sözcülərinin bu cür sərt şəkildə bank sektoruna hücum etməsi "yuxarılarla" razılaşdırılıb.

Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycanın bank sektorunda ciddi dəyişiklik gözlənilir. Bunun hansı istiqamətdən, kimin üzərində baş verəcəyi hələlik dəqiq deyil. Yalnız görünən odur ki, Azərbaycanın böyük bankirləri hər tərəfdən "vurulur".

□ Kənan RÜVŞƏNOĞLU

Azərbaycanda nə çatışmır?

Hüseyinbala SƏLİMOV

Onun haqqında deyirlər ki, təkbaşına dövrü üçün Avropa Parlamenti rolunu oynayırdı. Bir də deyirlər ki, o, tarixdə ilk hüquq müdafiəçisi olub və bununla böyük bir ictimai-siyasi ənənənin başlanğıcını qoyub...

İndi, noyabrın 21-də onun doğum günündən düz 320 il keçir. Demirik ki, bu adam hələ də Avropanı düşündürür və özünü sevdirir...

Rejissorlar daha ona əvvəlki kimi müraciət etmirlər. Hamı bu fikirdədir ki, bu adamın dövrü 18-ci əsr idi...

Bəli, bu adam Volter idi. O, çox yaşamışdı və çox da yazmışdı. Dövrünün elə bir hadisəsi olmamışdı ki, Volter ona reaksiya verməsin...

Bu adamda xoşagələn cəhətlərdən biri də o idi ki, Volter özünü də unutmurdu - Avropanın böyük monarxları ilə dostluq edir, onların himayəsindən yararlanmağı bacarırdı. Monarxlar da onunla dostluq etməkdən qürur duyurdular. Ensiklopedistlər arasında ən məşhur adam olan Volter həmin monarxlar haqqında maarifçi monarx təsəvvürü yarada bildirdi. Bu adam haqqında çox şey yazmaq olar, amma yazılacaqlar bu vaxta qədər yazılanlara ciddi bir əlavə olmayacağına buna ehtiyac varmı?..

İndi Fransanın bir ölkə və dövlət kimi obrazı mürəkkəbdir, sadə deyil. Biz bu ölkə haqqında nə bilirik?

Bilirik ki, Fransa Minsk Qrupunun həmsədridir. Amma kaş bu Qrup olmayaydı, kaş bizim də ona ehtiyacımız olmayaydı. Onda bu ölkə bizə daha cəlbedici görünərdi...

İşin tərsliyindən azərbaycanlı gənc də - Şahbaz da Fransaya gedə bilməmişdi. Bizim Məstəli şah bir cadu ilə Fransanı alt-üst etmişdi. Amma o vaxt bilən və hətta işarə edən də yox idi ki, Fransanı əslində Volter alt-üst etmişdi...

Bu adamın ideyaları Fransanın bir neçə inqilabına bəs etmişdi. Bəli, çox vaxt biz də düşünürük ki, nədən biz azərbaycanlıların şüuruna hakim kəsilə bilmirik?

Səbəbi sadədir. Həm bir az gözləmək lazımdır, həm də Volterdə olan düha bizdə yoxdur. Bu yaxınlarda publisist, filosof A.Dobrolyubovun həyatına və yaradıcılığına həsr olunmuş bir yazını oxuyurdum.

Volterdən fərqli olaraq bu adam cəmi 26 il yaşayıb. Ölərkən də deyib ki, İlahi, ya mənə iki il də vaxt verəydin, ya da iki il əvvəl öldürəydin...

Dobrolyubov nədən Tanrıdan bu istəyi diləmişdi? Məsələ bundadır ki, iki il əvvəl ölsəydi o, Dobrolyubov olmayacaqdı. Amma olmuşdu, artıq Dobrolyubov idi. Ona görə daha iki il istəyirdi ki, Dobrolyubov kimi tarixdə qala biləsi bir şey edə bilsin, nəse yazsa bilsin...

Bu mənada Volterin bəxti daha çox gətirmişdi. O, çox yaşadı. Əvvəldə dediyimiz kimi, çox da yazdı. Baxmayaraq ki, Tanrı ilə onun özəl münasibəti vardı. Amma Tanrı haqqında da ən gözəl sözləri də o, demişdi. Demişdi ki, Allah olmasaydı, onu uydurmaq lazım gələrdi...

Mən uzun müddət düşünmüşəm ki, Azərbaycanda nə çatışmır? Çatışmayan odur ki, insanların, xüsusən də gənclərin intellektual kumirləri yoxdur. Onlar ideoloqlara ehtiyac duyurlar. Amma bu adamlar yoxdur...

Tarixə baxsanız görürsünüz ki, bir vaxt Fransa ensiklopedistləri bütün Avropanın kumiri idilər, xüsusən də gənclərin. Və yaxud bir az yaxına gəlsək, görürük ki, Əli Bəy Hüseynzadə və Ziya Göyölp türk millətçi gənclərinin kumiri, ideoloqları idilər...

İndi isə bir boşluq var. Yeni ideyalar, yeni kumirlər lazımdır. Dünyada hər sahə üzrə məktəblər var. Bu məktəblərin başında böyük alimlər dayanır. Biz nə edirik?

Bizdə hər şey dolanışqı üçündür. Böyük institutlar da, onları birləşdirən böyük qurumlar da dolanışqı üçündür. Ondan ötrüdür ki, beş-on adam da orada gün keçirsin, oradan dolansın...

Volter tədrislə məşğul olmurdu. Amma bütün Avropaya müəllimlik edirdi. Bu sizə elə də adi görünməsin...

Azərbaycanda "nüfuz" sahibi olanlar, özləri bacarmırlar, başqalarına da imkan vermirlər.

Ən dəhşətli isə odur ki, burada hər şey "arayış"la müəyyən edilir. "Arayış"ın varsa hər şey qaydasındadır... Amma Z.Göyölpin "arayış"ı yox idi, özü də baytarlıq məktəbində oxumuşdu. M.F.Axundovun "arayış"ı yox idi. Heç elə bir təhsil də almamışdı. Amma bütün Şərqi öyrədirdi, adını da "Şərqi Molyeri" qoymuşdular...

Molyer dedik, yenə də Volterə qayıdaq. Qəribədir, biz orta əsrlərə, bir az keçmişə həmişə istehza edirik. Amma baxıb görürsən ki, o vaxtlar insanlar daha böyük idi, lap qaya parçası kimi...

Belə insanlardan birinin - Volterin bu gün 320 yaşı tamam olur... Bəli, anmaq da olar, anmamaq da. Amma hesablaşmaq lazımdır...

Neftçilərin ixtisarı ilin sonunadək davam edəcək

Məhkəmələrdə isə qanunsuz ixtisarla bağlı onlarla iş var, hakimlər ARDNŞ-lə bağlı işləri yubadır

Dövlət Neft Şirkətində aparılan ixtisarlar ilin sonuna qədər davam edəcək. Bu barədə musavat.com-a Neftçilərin Hüquqlarının Müdafiəsi Təşkilatından (NHMT) məlumat verilib. Qurumun hüquqşünası Azər Quliyev bildirib ki, artıq ARDNŞ-in idarə və zavodlarında ixtisarlarla bağlı işçilərə bildirişlər paylanır: "Bununla bağlı bizim təşkilata müraciətlər də artır. Biz onlara hüquqi yardım göstəririk və hüquqlarını başa salırıq".

Mirvari Qəhrəmanlı

Hüquqşünas həmçinin bildirib ki, hazırda NHMT onlarla ixtisar olunan neftçinin məhkəmə işi ilə məşğuldur: "Biz işdən çıxarılan neftçilərin hüquqlarını müdafiə edir və işin məhkəmə müstəvisinə çıxarılmasını təmin edirik. Məsələn, hazırda Nərgiz Nağıyevanın Suraxanı Qaz İstismar Sahəsinə qarşı məhkəməsi var, o, bu ilin mayında işdən çıxarılıb. Suraxanı Rayon Məhkəməsi iddianı təmin etməyib, iş hazırda Apelyasiya Məhkəməsindədir. Məhəmməd Həsənov adlı neftçinin isə "Binəqədi oil"ə qarşı məhkəmə işi var, o da işə bərpa ilə bağlıdır".

A.Quliyevin sözlərinə görə, məhkəmələr bir çox hallarda ARDNŞ-lə bağlı işləri yubadır, eyni zamanda neftçilərin iddiaları əksər hallarda təmin edilmir.

O, həmçinin qeyd edib ki, yeni ildən də kütləvi ixtisarların olacağı istisna deyil. Belə ki, artıq Neft Emalı Zavodunda, Neft Qaz Tikinti Trestində işçilərə bildirişlər paylanıb. İlk olaraq 800 neftçinin ixtisara düşəcəyi bildirilir.

NHMT-nin rəhbəri Mirvari Qəhrəmanlı isə musavat.com-a bildirib ki, 2014-cü ilin ilk altı ayında onlara hüquqları pozulan minə yaxın neftçi müraciət edib. Onların da əksəriyyəti ixtisara məruz qalanlardır: "Bu ilin yanvarından başlanan ixtisarlar ilin sonuna qədər davam edəcək və 20 mindən çox neftçinin ixtisarı gözlənilir. Prosesin yeni mərhələsi başlanıb və hazırda zavodlarda bununla bağlı bildirişlər paylanır. "Azneft" İstehsalat Birliyində, Magistral Qaz Kəmərləri İdarəsində, Xəzər Dəniz Neft Qaz Tikinti Trestində işçilərə bildirişlər verilib, iki neftayırma zavodunda bildirişlər verilib".

□ RÖYA

Media Hüququ İnstitutunun rəhbəri Rəşid Hacı hazırda Bakıdadır. O, "Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandırır. Müsahibəni təqdim edirik:

Məmmədovla bağlı qərar müsbət qiymətləndirilə bilər. Amma bu azdır. Arzu edirəm ki, işçi Qrup İntiqam Əliyevin səhhətindəki ciddi problemləri nəzərə alıb onun məhkəməyə qədər həbsdən azad edilməsinə yönəlmiş addımlar atsın. Hüquq müdafiəçiləri olan həmkarlarımızın belə məsələlərdə israrla çalışdıqlarını bilirəm və hökumət

yardım etmək lazımdır. Mən inanıram ki, məhz bu qarşılıqlı əməkdaşlıq onların çox səmərəli işləmələrinə kömək edəcək. Bundan sonra onlardan hesabət istəmək lazımdır. Əvvəldən hər şeyi qaralamaq, sonda deyiləcək sözü öncədən demək heç zaman faydalı yol sayılmayıb.

- İşçi Qrupu inamsızlıq sərgi-

"İşçi Qrupdakı hüquq müdafiəçilərinə qarşı kampaniyanı zərərli sayıram"

- Nəhayət ki, uzun gözləntilərdən sonra siyasi məhbuslarla bağlı İşçi Qrup yaradıldı və fəaliyyətə başladı. Sizcə, İşçi Qrupdan nə gözləmək olar?

- Siyasi motivlərlə həbs olunduğu iddia edilən şəxslərin və vətəndaş cəmiyyəti ilə dialoq üçün yaranmış İşçi Qrupunun yenidən bərpa olunmasını müsbət addım sayıram. Bu qurumun yaranması mövcud vəziyyətdən çıxmaq üçün yaxşı fürsətdir.

İşçi Qrupun yaradılmasının siyasi məhbus probleminin və dustaqların azad ediləcəyinə ciddi töhfə verə biləcəyinə inanıram. Siyasi məhbusların varlığını israrla inkar etməsinə baxmayaraq, hökumətin bu addımı bir daha təsdiq etdi ki, ən azı indi bu problemə bağlı müzakirədən qaçmır. Əksinə, Avropa Şurasındakı üzvlüyü onun qoyduğu öhdəliklərə hörmətlə yanaşdığını ifadə edir.

Əvvəllər mövcud olmuş İşçi Qrupun bərpa olunması ilə bağlı ilkin razılığa hələ prezident İlham Əliyev bu ilin iyun ayında Strasburqda olarkən əldə olunmuşdu. Bir çoxlarının dediyinin əksinə olaraq, prezident bu qərara heç də Avropa Şurasının baş katibi cənab Yaqlandı təkidlərindən sonra razılıq verməmişdi. İyunda Strasburqda görüşdüyümüz cənab Yaqlandı İşçi Qrupun bərpa olunduğu xəbərini sevinçək bizimlə bölüşdü. Öz nümayəndəsini də İşçi Qrupun tərkibində görmək istədiyini dedi. Kuluarlardan aldığımız məlumatlara görə, bu təklif AŞ PA-nın Siyasi Büro üzvləri ilə cənab İlham Əliyevin yemək stolu arxasında qısa görüşündə irəli sürüldü və heç bir tərəddüd olmadan da qəbul edildi.

Bu qənaətdəyəm ki, İşçi Qrupun yaranması həbsləri mübahisə doğuran məhbusların azadlığa qovuşmasını xeyli sürətləndirəcək. Üstəlik, bu məhbusların saxlanma şəraiti, onların sağlq və psixoloji durumu, başqa hüquqları ilə bağlı məsələlərin həllinə müsbət təsir göstərəcək. Bu, çox vacib psixoloji məqamdır. Bu, həbsxana rəhbərliyindən tutmuş onların işlərinə bu və ya digər dərəcədə aidiyyəti olan hər kəsə pozitiv təsir etmiş olur. Lakin təbii ki, bu müsbət məqamların İşçi Qrupunun konkret addımları ilə möhkəmlənməsi çox vacibdir.

Bu baxımdan, məsələn, İşçi Qrupunun ilk iclasında Hilal

Rəşid Hacı: "Təbii, elə məhbuslar ola bilər ki, işçi Qrupunda təmsil olunanlardan narazı olsun"

Rəşid Hacı

mət tərəfindən də bunun anlayışla qarşılanacağına və tədbirlər görülməsinə ümid edirəm.

- Lakin İşçi Qrupu tənqid edənlər də var. Orada təmsil olunan hüquq-müdafiəçiləri də inamsızlıq ifadə edən bəyanatlar verirlər...

- İşçi Qrupda təmsil olunan hüquq müdafiəçilərinə qarşı kampaniyanı faydasız və hətta zərərli sayıram. Bu yalnız orada onsuz da zəif durumda olan vətəndaş cəmiyyətinin mövqelərini bir qədər də sarsıdır. Oradakı hüquq müdafiəçilərinin ən azı yaxşı tanıdığım bir neçəsinin siyasi məhbusların azad edilməsi üçün başqalarından az səy göstərmələrinə, məhbusların azadlığa çıxmalarını başqalarından az istəmələrinə inanmıram.

Qrupda olan, bəzilərinin tənqid etdiyi Novella Cəfəroğlu bugünlərdə dedi ki, onlar 37 şəxsin adını veriblər hökumətə və onların azad olunmasında israr edirlər. Siz o şəxslərin adları ilə tanış olun. Görəcəksiniz ki, biz hamımız onların azad olunmasını arzu edirik, onların adları bütün dünyaya bellidir. Məsələn, Anar Məmmədli, Rəsul Cəfərov, Bəşir Süleymanlı, İntiqam Əliyev, Rəşadət Axundov, İlqar Məmmədov və başqaları. İşçi Qrup istədi-istəmədi onların azad olunması məsələsini müzakirə etməlidir, qərar verməlidir. Onların çoxunun azadlığı əleyhinə əks arqument tapmaq çətindir, məncə.

Təbii, elə məhbuslar ola bilər ki, İşçi Qrupunda təmsil olunanlardan narazı olsun. Belə kampaniyalara vaxt itirməkdənsə, hüquq müdafiəçiləri ilə vaxtaşırı görüşlər keçirərək onlara məlumatlar vermək, onlara

ləyənlərin arqumentləri, sizcə, əsaslıdır?

- Ayrı-ayrı şəxslərin səsləndirdikləri pessimist ifadə edən əsas arqumentlər bunlardır: Qrupda hökumət nümayəndələri və hökumətyönlü şəxslər üstünlük təşkil edir; qrupun adında siyasi məhbus ifadəsi işlənmir; Qrupda olan hökumət nümayəndələri ölkədə siyasi məhbus olduğunu etiraf etmir; Qrupda olan hüquq müdafiəçilərinin bəzisi geniş siyasi məhbus siyahısını qəbul etmir; Qrupda siyasi məhbus problemləri ilə məşğul olan vəkllər yoxdur; bu qrup gözəndə pərdə asmaq üçün yaradılıb və s.

Hər şeydən əvvəl onu deyim ki, hökumətdən və ya hakimiyyəti təmsil edən şəxslərdən siyasi məhbus etirafı gözləmək, bunu tələb etmək ən azı sadələşdiricidir. Siyasi olduğu yerli və beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatları tərəfindən iddia edilən məhbuslar elə həmin Avropa Şurasının üzvü olan bir sıra ölkələrdə də var. Gürcüstanda Saakaşvili hökumətində yüksək vəzifə tutmuş çoxlu siyasi şəxslər həbsdədirlər. Türkiyədə, Ukraynada siyasi olduğu iddia edilən məhbuslar onlardır. Bu hökumətlərdən hər hansı birinin "Bizdə siyasi məhbus var" etirafının şahidi olmamışam. Amma İşçi Qrup yaratmaqla hökumət bu problemi müzakirə etməyə və aradan qaldırmağa hazır olduğunu göstərsə, bu heç də pis deyil.

Qrupda üzvlərin hökumət nümayəndələri və ya hökumətyönlü olması da ciddi arqument deyil. Burada dialoq aparacaq iki tərəf var. Bir də kənar müşahidəçi olan AŞ nümayəndəsi. Burada tərəflərin sayı xüsusi önəm daşmır. Burada vətən-

daş cəmiyyətinin mövqeyini hökumətə çatdırmaq və bu mövqeyi müdafiə edə bilən bir neçə şəxsin olması yetərlidir. Əsas odur ki, siyasi olduğu iddia edilən bütün şəxslərin işləri müzakirə edilsin. Bütün arqumentlər ortaya qoyula bilsin. Hamımız bilir ki, burada son söz hökumətdir. Hökumət bu arqumentləri qəbul edib kimlərsə

azad edəcəksə- inanıram ki, bu mütəq olacaq-lap yaxşı. Azad edilməyənlərə bağlı müzakirələri israrla davam etdirmək olar. Vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin bunu edəcəkləri mənə də şübhə doğurmur.

Vəkllərin İşçi Qrupa üzvü olmaları önəmli deyil, bunun hətta düzgün olmadığını əsaslandıran arqumentlər də irəli sürmək mümkündür. Amma İşçi Qrupu konkret şəxslərlə bağlı sualları aydınlaşdırmaq üçün konkret vəklləri dinləmələrə dəvət edə bilər və etməlidir.

İşçi Qrupunun tərkibi, oraya başqa hüquq müdafiəçilərinin də cəlb edilməsi təkliflərini müzakirə etmək olar, məncə. Bildiyim qədər heç hökumət də bu təklifə qarşı çıxdığını deməyib. Bununla belə, bütün hallarda bu məsələyə İşçi Qrupu səmərəliliyi meyarından baxmaq lazımdır. Yeni üzvlər daha kimlər ola bilər və onların qatılımları bu işin səmərəsinə nə dərəcədə yüksəldəcək və s. kimi suallar da var. Şəxslər barədə dəxli təklifləri verərkən real ölçülərinə sөykənmək lazımdır. Məsələn, bəziləri təklif edirlər ki, həbsdə olan hüquq müdafiəçiləri də həmin İşçi Qrupa daxil edilməlidir. Bu mümkün ola bilər, yalnız o halda ki, həmin şəxslərin özlərinin azad edilməsi ilə bağlı qərar verilsin öncə. Həmin qərar barədə tövsiyəni də məhz İşçi Qrupu verməlidir.

Düşünürəm ki, AŞ PA başqa üzv ölkələrdə siyasi məhbus problemi göz çıxardığı bir zamanda tək Azərbaycan üçün xüsusi qərar verəcək. Hətta bu baş versə belə, hökumətin də bu qərara tez əməl edəcəyi və məhbusları asanlıqla azad edəcəyi də ən azından bugünkü perspektivdən dumanlı görünür. Yaxşı olardı ki, həm hüquq müdafiəçiləri, həm vətəndaş cəmiyyəti fəalları, həm də elə hökumət hər hansı kənar quruluş və şəxslərin vasitəçiliyi, müşahidəçiliyi olmadan bu ağırlıq problemi birgə, öz içimizdə və kökündən həll etmək yolları barədə düşüncəyə. Ona biz bir topluluq olaraq güclü olduğumuzu, problemləri özümüz həll edə bilmək qabiliyyətimiz olduğunu göstərə bilərdik. Düşünürəm ki, İşçi Qrupu bunun üçün məhz indiki durumda optimal başlanğıc mexanizmlərindən biridir.

□ "Yeni Müsavat"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Onsuz da durğunluq mərhələsində olan Qarabağ nizamlanmasını 12 noyabr vertolyot insidenti daha da qəlizə salmış oldu. Erməni tərəfi olayın guya Azərbaycanın məqsəddli şəkildə, düşünülmüş addımı olması ilə bağlı iddialar səsləndirirsə, rəsmi Bakı və müstəqil analitiklər daha çox erməninin əli ilə Rusiyanın təxribatı versiyasına kökləniblər.

Sonuncu ehtimal xeyli dərəcədə inandırıcıdır. Ən azı o səbəbə ki, Qərblə Rusiya arasında Ukrayna böhranına görə pozulan və nə vaxt qaydaya düşəcəyi bilinməyən gərgin münasibətlər Qarabağ məsələsinə və bu məsələdə patronajlığa da sirayət edib.

ABŞ və Fransa tərəfindən prezidentlər arasında Qərb şəhərlərində arda-arda təşkil edilən görüşlər, bu görüşlərin məntiqi sonucunu olaraq konfliktin nizamlanması yolunda yaranan kövrək ümidlər şübhə yox ki, Moskvada qıcıq yaradırdı. Və həmişə olduğu kimi, Kreml özünün "erməni" adlı məşasını növbəti dəfə, asanca işə sala bilirdi...

Belə görünür, münaqişənin həllində vasitəçilik missiyası tapşırılmış Rusiya və Qərb (ABŞ, Fransa) öncə öz aralarında anlaşmaya, konsensusa gəlməyincə, Qarabağ itxilatının yaxın perspektivdə dinc həll yolu da əlçatmaz olacaq.

Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu da əmindir ki,

Qarabağ məsələsi indiyədək məhz Qərblə Rusiya arasındakı soyuq müharibə səbəbindən yoluna qoyulmayıb. Bu bərdə o, "Kanal 24" telekanalına müsahibəsində regional və global problemlərə toxunarkən deyib. Sitat: "Berlin divarının uçurulmasına rəğmən, Qərblə Rusiya arasında soyuq müharibə mahiyyət etibarilə bitmədi, çünki beyinlərdəki divarlar hələ dağılmayıb. Soyuz müharibə son vaxtlar aydın şəkildə özünü göstərməkdədir və bunun altını Ermənistan, Gürcüstan, Ukrayna çəkməli olur. Heç Qərb də uduşda deyil. Çox vacibdir ki, Rusiya və Qərb keçmişdən dərs götürsünlər və dərk eləsinlər ki, soyuq müharibə nəyə gətirə bilər".

12 noyabr insidentinin səbəb-nəticələrindən danışan Rusiyadakı Siyasi Təhqiqatlar Mərkəzinin direktoru Sergey Markov isə Azərbaycan ərazilərində təxribatçı hərbi təlimlərə Qərbin yərtəri reaksiya verməməsinə diqqət çəkir. "Vestnik Kavkaz"a mü-

Soyuq müharibənin qaynar cəbhə xətti - Dağlıq Qarabağ

Qərb-Rusiya münasibətlərinin getdikcə gərginləşməsi özünü münaqişə bölgəsində də göstərməkdədir; erməni tərəfinin 12 noyabr təxribatı problemin həllinə ortaq yanaşmanı daha əlçatmaz edib...

saibəsində o, qeyd edir ki, Qərb qurumları konflikt zonasında istənilən hərbi təlimləri pisləməli idilər: "Çünki belə təlimlər regionda vəziyyətin daha da gərginləşməsinə xidmət edir. Məncə, bu, təkə ikili standart siyasəti deyil. Onlar açıq şəkildə, siyasi sifariş əsasında yalan danışirlar".

Vurğulayaq ki, Qarabağ məsələsinə yanaşmada Qərbin ikili, qeyri-obyektiv yanaşmasından rəsmi Bakı da narazıdır. Rusiyanın mövqeyi bəlli, gerçək budur ki, Ukrayna (Krim) məsələsində prinsipial mövqə tutan və beynəlxalq hüquqdan danışan ABŞ və Avropa Azərbaycana, Qarabağa gələndə nala-mıxa vururlar, işğalçı barmaqla göstərməkdən çəkinirlər. Helikopter olayında da eyni yanaşma özünü büruzə verdi. Hərgah, formal olaraq ölkəmizin ərazi bütövlüyünü tanıyırlar.

"ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrələrinin cəbhə bölgəsində helikopterin vurulması ilə bağlı bəyanatı təxribatdır, mənasız və məntiqsizdir". Bunu APA-nın məlumatına görə, dünən Milli Məclis

sin plenar iclasında Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il üçün büdcə zərfinin müzakirəsi zamanı Milli Məclisin vitse-spikeri Ziyafət Əsgərov bildirib.

O, həmsədr ölkələrin Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünü tanıdığını xatırladaraq deyib: "Bizim qarşımızda bir problem var, bu da Qarabağ problemdir. Minsk Qrupunun həmsədrləri təxribat xarakterli bəyanat veriblər ki, guya vertolyot neytral zonada yerləşir. Biz bunu mənasız bəyanat hesab edirik. Vertolyotun düşdüyü yer Azərbaycan ərazisidir. Həmsədrlərin təmsil olunduğu hər üç ölkə Azərbaycanın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü tanıyır. Bu baxımdan Minsk Qrupu həmsədrələrinin bu cür bəyanat verməsi təxribatdır, mənasız və məntiqsizdir".

Xatırladaq ki, həmsədrlər - İqor Popov (Rusiya), Ceysms Uorlik (ABŞ), Pyer Andriunon (Fransa) birgə bəyanat yayaraq, hərbi helikopterin vurulduğu əraziyə giriş imkanı olmadığına görə

narahatlıqlarını ifadə ediblər. Onlar tərəfləri helikopter vurulan ərazidə və ətrafında atəşi dayandırmamağa, həmin ərazilərin minarlardan təmizlənməsi prosesini asanlaşdırmağa, Soçi, Nyuport və Paris şəhərlərində əldə olunmuş razılıqlara riayət etməyə çağırırlar...

Rusiyanın başqa bir tanınmış politoloqu və ictimai xadimi, publisist Andrey Piontkovski öz növbəsində konfliktlərin həllində əsas maneə kimi "Putin faktoru"na toxunaraq deyir: "Qərb uzun müddət Rusiya ilə ümumi dil tapmağa çalışdı, ancaq Qərb artıq qərara gəlib ki, bu adamları danışmaq mümkün deyil. Ancaq Putinin özü çox mürəkkəb vəziyyətdə və olduqca ağır seçim qarşısındadır".

Erməni saytına müsahibəsinə politoloqu bu üzdən çıxış yolu kimi, Kreml başçısının Güney Qafqazda gərginliyi artırmağa çalışdığını istisna eləmir: "Bu, tamamilə realdır. Söhbət yalnızca son vaxtlar ətrafında durumun kəskin-

ləşməkdə olduğu Dağlıq Qarabağ məsələsindən gəlmir - bu münaqişənin tərəflərinə Kremlin hər cür təsir rıçağı və aləti var. Gərginliyin müşahidə edildiyi Gürcüstan da var. Odur ki, Putində Güney Qafqazda qəti şəkildə "qayda yaratmaq" arzusunun baş qaldıracağı istisna deyil. Və məntəm mümkün sayıram ki, o, öz imicini qorumaq üçün Ukrayna münaqişəsinə "dondurub" ardınca Qafqazda hansısa addımlara gətirsin - hansını ki, artıq etməyə başlayıb. Məsələn, Abxaziya parlamentində Rusiya ilə ümumi ordu yaradılması barədə qanunun müzakirəsi artıq Abxaziyanın da Rusiyaya zərərli birləşdirilməsi deməkdir".

Ekspertin əminliyinə görə, Qarabağ münaqişəsi sonasında son gərginlik də müstəsna olaraq Rusiyaya sərfəlidir: "Bu, əlbəttə ki, Moskvaya sərfədir. Rusiyaya davam edən belə münaqişələr əl verir, çünki bu, Azərbaycan və Ermənistanla münasibətlərdə yaxşı təsir alətidir. Ondan da ələ Moskva istifadə edir".

Bir gündə iki mühüm vertolyot açıqlaması

ABŞ səfirliyi tərəfləri sülhə çağırır, Azərbaycan XİN isə Ermənistanın sülh təşəbbüslərinə qarşı təxribat yolu tutduğunu bəyan edir...

"Dağlıq Qarabağda erməni helikoptərinin vurulması ilə bağlı ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri də, ABŞ Dövlət Departamenti də münasibət bildirib. Bizim mövqeyimiz ondan ibarətdir ki, bu vertolyotun vurulmasına səbəb olan hadisələrə görə təəs-süflənirik".

Bunu ABŞ-ın Azərbaycan-dakı səfirliyinin müvəqqəti işlər vəkili Derek Hoqan deyib. "Biz tərəfləri münaqişəni dinc yolla nizamlaşdırmağa çağırırıq. Prezidentlərin Soçidə, Uelsdə və Parisdə keçirilən görüşlərində müəyyən razılaşma və irəliləyişlər əldə olunmuşdu. Biz tərəfləri bu razılaşma və irəliləyişləri davam etdirməyə, bunun nəticəsində yekun dinc nizamlanmaya nail olmağa çağırırıq", - deyər diplomat bildirib.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) mətbuat katibi

Hikmət Hacıyev isə içərisində Azərbaycan siyasi elitasının olduğu vertolyotun ermənilər tərəfindən vurulmasının 23-cü ildönümü ilə bağlı bəyanat yayıb. APA-nın xəbərinə görə, bəyanatda bildirilir ki, 1991-ci ilin 20 noyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Xocavənd rayonunun Qarakənd kəndinin yaxınlığında, Ağdam rayonunun Mərzili kəndi ərazisində ermənilər tərəfindən içərisində Azərbaycan, Rusiya və Qazaxıstanın dövlət rəsmiləri, millət vəkili və jurnalistlərin olduğu

mülki helikopter vurulub. Helikopterin vurulması nəticəsində 22 nəfər faciəli şəkildə həlak olub.

"Aparılmış əməliyyat-istintaq tədbirləri nəticəsində helikoptərin vurulmasının Ermənistanın təhlükəsizlik orqanları tərəfindən təşkil edildiyi müəyyən edilib. Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğal və təcavüzünün tərkib hissəsi kimi sonrakı illərdə də Ermənistanın Azərbaycana qarşı terror əməlləri davam etdirilib, mülki şəxsləri daşıyan uçuş vasitələrinin vurulması həyata keçirilib, nəqliyyat vasitələrində, o cümlədən metroda 30-dan artıq terror aktı təşkil edilib".

H.Hacıyev qeyd edib ki, Ermənistan tərəfindən 1991-ci ilin

20 noyabr tarixində Qarakənd faciəsinin törədilməsi nəticəsində sülh təşəbbüsü ilə regiona səfər edən yüksək vəzifəli şəxslər və ictimai-siyasi xadimlərin fiziki məhvi həyata keçirilib və münaqişənin ilkin mərhələdə sülh yolu ilə həllinə imkan verilməyib: "Bu fakt bir daha ona dəlalət edir ki, Ermənistanın əsl məqsədi münaqişənin sülh yolu ilə həllinə imkan verməmək və Azərbaycanın ərazilərini işğal etməkdir. Ənənələrinə sadiq qalan Ermənistan tərəfindən bu gün də münaqişənin sülh yolu həlli ilə əlaqədar hər hansı təşəbbüs irəli sürülən zaman təxribatlara əl atılır və bütün vasitələrlə danışıqlar prosesinə xələf gətirilir".

Peşələrə qadın kişi fərqi qoyulmalıdır?

Adil Qeybullayev: "Səudiyyə Ərəbistanında ginekoloqların 90 faizi kişidir"
Dəyanət Rzayev: "Hər kəs qarşısındakını öz düşüncəsi ilə ölçür"
Kənan Rövşənoğlu: "İntellekt baxımından qadınların kişilərlə bərabər çalışmasına fərq qoyulmur, ancaq..."

Kişilərin çalışdığı elə sənət növləri var ki, orada qadınların işlədiyini görəndə hamı təəccüblənir. Məsələn pincə, taksi sürücüsü deyəndə bu sənət növlərinin başında kişiləri təsəvvür edirik. Amma həmin işlərlə məşğul olan kifayət qədər qadın da var. Eyni zamanda elə sənət növləri var ki, onları əsasən qadınlara yaraşdırırsalar da, onların başında da kifayət qədər kişi var.

Bu gün daha çox qadınlara yaraşdırılmış ginekoloq, dərzi, aşpaz kimi peşələrin arxasında tez-tez kişiləri görə bilir. Elə bugünlərdə ANS telekanalında yayımlanan "İncə maraqlar" verilişinin qonağı olan meyxanaçı Kərim qadın kişi peşələri mövzusunda toxunaraq xanıma yaraşan işlərin əksəriyyətini kişilərin gördüyünü deyib: "Xanıma yaraşan işlər var, o işləri kişilər görür. Buna doğum evlərini misal götürürəm, onlar necə kişi ola bilər? Özlərinə kişi deyirlər. Biğlənir də qəzəblənir. Bu sözü tam məsuliyyətlə deyirəm".

Meyxanaçı Kərimin bu sözlərində nə qədər haqlı və ya haqsız olduğunu deyə bilmərik. Ancaq onu qeyd edək ki, dünyanın əksər ölkələrində sənət seçimində qadın kişi fərqi qoyulmur. Maraqlıdır, bəs Azərbaycan bu cür fərq qoyulması və qadın sənətini seçən kişilərin qınaq obyektinə olması nədən irəli gəlir? Bu müsəlman ölkəsi olmağımızla əlaqəlidir yoxsa mentalitet məsələsidir?

Ən qatı müsəlman ölkəsi olan Səudiyyə Ərəbistanında ginekoloqların 90 faizinin kişi olduğunu deyən tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev bu düşüncənin gerilik olduğunu bildirdi: "Meyxanaçı Kərimin dediyi fikir tamamilə yanlışdır. İkincisi isə bu

peşədə cinsi diferensiasiya anlayışı sırf mentalitetə əsaslanan, gəridə qalmış bir düşüncədir. Tibb sahəsində qadın-kişi fərqi olmalıdır".

Psixoloq Dəyanət Rzayev ən yaxşı mütəxəssislərin kişilər olduğunu bildirdi: "Dünyada ən yaxşı rəssam, aşpaz, həkim, modelyerlər kişilərdir. Məsələn, Cristian Dior və sairə buna misal çəkmək olar. Mən kişi ginekoloqlarına normal baxıram. Burada qəbahətli heç nə yoxdur. Dünyada da qəbul olunub ki, ən yaxşı ginekoloqlar kişilərdən olub. Amma mentalitet deyilən bir şey var. Mentalitet məsələsinin digər müsəlman ölkələrində olub-olmadığını deyə bilmərəm. Ancaq Azərbaycan müsəlman ölkəsi olmaqla yanaşı, müasir və demokratik bir ölkədir. Ayrı-ayrı şəxslər ola bilər ki, öz xanımlarını, qızlarını kişi bərbərinin yanına getməyə qoymasınlar. Amma bütövlükdə bu normal haldır. Hər kəs qarşısındakını öz düşüncəsi ilə ölçür. Mən heç vaxt görməmişəm ki, hansısa kişi ginekoloq qadına başqa mənada yanaşsın və ya nəse təklif etsin. Hər şey insanın individual inkişafından asılıdır. Əgər mütəxəssisin pis fikirləri yoxdursa, hər şeyə normal yanaşır və öz peşəsinə hörmət edir".

Psixoloq deyir ki, işinə hörmətlə yanaşan və qadın işində

çalışan kişi peşəsinə hörmətlə yanaşır və heç bir pis fikrə qulluq etmir: "Əgər insanın inkişafı, düşüncəsi müasir dövrə uyğundursa, demokratik anlayışları varsa, buna heç vaxt pis yanaşmaz. İnsanın psixologiyasından çox şey asılıdır. Hər bir insan digərini öz psixologiyasına görə qiymətləndirir. Gələcəkdə ola bilər ki, kişilər bu peşələrdə daha çox çalışsın. Bu gün Azərbaycanda da kişi bərbərlər, kişi aşpazlar ən qiymətli mütəxəssis sayılır. Azərbaycanda bir neçə kişi ginekoloq var. Onlar da çox yaxşı mütəxəssislərdir".

Bəs qadınlarla kişilərin bərabər çalışmasına, yaxud bir-birlərinin peşəsinə "mənimləməsinə" dinimiz nə deyir?

Dini ekspert Kənan Rövşənoğlu bildirdi ki, elə sahələr var ki, orada qadınların kişilərlə bərabər işləməsi düzgün deyil: "Dini baxımdan iş şəraitinə görə qadınların bəzi sahələrdə işləməsi məsləhət deyil. Elə işlər var ki, fiziki cəhətdən ağırdır. Bunun öhdəsindən isə yalnız kişilər gələ bilər. Ancaq intellekt baxımından qadınların kişilərlə bərabər çalışmasına fərq qoyulmur. Hətta rəvayətlərdə də var ki, İslam dininin ilk illərində Mədinə bazarının darğası, yəni polisi qadın olub. Peyğəmbərin dövründə də müharibə zamanı yaralananlara hospitalda qadınlar kömək edib. Yeni İslam dininin ən qəbarə olduğu dövrlərdə qadın-kişi ayrılıqlığı olmayıb".

□ Günel MANAFLI

Samux sakini nəqliyyat problemi ilə bağlı prezidentə müraciət etdi

Samux rayon Qarayeri qəsəbəsinin sakini Bağrov İsmayıl Dəmir oğlu prezident İlham Əliyevə və nəqliyyat naziri Ziya Məmmədova müraciət edib. Samux sakini müraciətində bunları yazıb:

"Cənab prezident, Samux rayon Qarayeri qəsəbəsinin sərnişindəşimə nəqliyyatı ilə bağlı Sizə müraciət etmişdim. Mənim müraciətimdən az bir zaman sonra nəqliyyatın işində dönüş yarandı. Ancaq hazırda nəqliyyat yenə köhnə qaydada işləyir.

Baxmayaraq ki, mən nəqliyyat departamentinə dəfələrlə müraciət etmişəm, heç bir nəticə yoxdur. Nəqliyyata rəhbərlik edən iki şəxs - Samux Sərnişindəşimlər Şöbəsi Məmmədovla onun pul yığanı Mətləb bu sahəni şəxsi mülkləri kimi idarə edirlər. Gündəlik planı sürücülərdən Mətləb yığır, ancaq sürücülərə heç bir sənəd verilmir. Planın məbləğini Mətləb təyin edir. İstədiyi məbləği deyə bilər. Bayram Məmmədova 07.11.2014-cü il tarixində yenidən müraciət etdim və bildirdim ki, 15 nəfərlik avtobusa 30-35 nəfər sərnişin mindirirlər. O isə mənə bildirdi ki, sürücü yaxşı edir, çünki onun ailəsi var və Ziya Məmmədov ona nə yanacaq verir, nə təkər verir, nə də təmir edir. Buna görə də sürücülər avtobusa çox sərnişin mindirirlər. Mənə isə dedi ki, rəhmətlik atam 1980-ci illərdə bu məsələlərlə bağlı onlara çox başağsını verib və heç nəyə nail olmayıb. Ona görə də mən də heç nəyə nail ola bilməyəcəm. Başqa bir məqam da odur ki, sürücülər bildirirlər ki, onları xətdən çıxarmaq qeyri-mümkündür. Çünki onlar həmin istiqaməti pulla alıblar. Müraciət istiqaməti satılırsa, ne üçün auktsion keçirilməyib və bu satış niyə gizli keçirilib? Bunlar onların özbaşınalıqlarının az bir hissəsidir. Eyni vəziyyət Samux şəhərində də yaşanır.

Cənab prezident, Sizdən artıq dərəcədə xahiş edirəm ki, bu problemlərin həlli ilə bağlı lazımı göstərişlərinizi verəsiniz".

□ G.MANAFLI

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etoris" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-da xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks hələqə qoyulması.

SƏLİMƏV FƏRMAN
Tel: (055) 776-70-34

"Nar Mobile" Mətbuat klubunda jurnalistlərlə növbəti görüş keçirilib

Media nümayəndələri mobil operatorun illik fəaliyyəti və Bakı-2015 Avropa oyunları barədə dəyərli məlumatlar əldə ediblər

19 noyabr 2014-cü ildə "Nar Mobile" Mətbuat klubunda media nümayəndələri ilə növbəti görüş keçirilib. Bakı Biznes Mərkəzində qeyri-rəsmi müstəvidə keçirilən ənənəvi görüş "Azerfon" şirkətinin 2014-cü ildəki fəaliyyəti və şirkətin mobil rabitə təminatçısı və rəsmi tərəfdaşı olduğu Bakı-2015 Avropa oyunlarına həsr olunub.

Çoxsaylı jurnalist və ictimaiyyət nümayəndələrinin qatıldığı görüşü "Azerfon" şirkətinin İctimaiyyətlə əlaqələri və korporativ ünsiyyət bölümünün rəhbəri Nigar Arpadarai açıq elan edib. Daha sonra qonaqları salamlayan şirkətin marketing üzrə Baş direktoru Maksim Fyodorov təqdimatla çıxış edib və "Nar Mobile" mobil operatorunun fəaliyyətindəki yeniliklərdən söhbət açıb. Mətbuat klubunun qonaqları görüşdə iştirak edən ilk Avropa oyunlarının Təşkilat komitəsinin rəhbər nümayəndələri ilə də qeyri-rəsmi təmas qurmaq fürsəti əldə ediblər. Görüş zamanı bu və ya digər məsələlərlə bağlı ölkənin tanınmış jurnalistləri ilə geniş fikir mübadiləsi aparılıb. Mükəmməl ünsiyyət platformu olan Mətbuat klubundakı bu görüş istirahət zəminində keçib və media nümayəndələri üçün səmərəli olub.

Elan

Əkbərov Orxan Mirzə oğluna (Şəxsiyyət vəsiqəsinin seriyası AZE N-14609827) məxsus Nizami rayonu Tofiq Abbasov 26, mənzil 14-ün kupçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Elan

Azadlıq prospekti, ABŞ səfirliyi və Nəsimi Rayon Polis idarəsinin yanında, 12 mərtəbəli binanın 4-cü mərtəbəsində, 90kv.m.-lik 3 otaqlı mənzil satılır. Sahibindən.
Telefon: (050) 3885035

Dyləncəli, sürətli, asan!

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dilləyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qədər ingiliscə danışmaq!
- ✓ Sözləri azarlamaqla deyil onları istifadə edərək öyrənmək!
- ✓ Danışaraq sürətli qrammatika bilgisi əldə etmək!
- ✓ Əla tələffüz və güvənlə danışmaq
- ✓ Real ingiliscə söhbət

BOJNUS English EXPLOSION

İdarələri kursunuzun tərəfindən təşkil olunmuş İCƏDİYYƏ olmur!

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç. 2, ev 2,
(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
(İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıncı şansı!!!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və erektsiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gəcəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vazidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saqların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com "doktor Vaiz Səmədov".

Almaniyada mühacirətdə yaşayan sabiq millət vəkili Hüseyn Abdullayevın Bakının Xətai rayonu ərazisində yerləşən ofisinin uçurulması haqda məlumat vermişdik. Hadisə noyabrın 18-də günorta saatlarında baş verib. Keçmiş millət vəkili Qağarın körpüsü yaxınlığındakı mülkünün park salınması ilə əlaqədar söküldüyü deyilir.

Qeyd edək ki, Hüseyn Abdullayevın ofisinin əsas kirayəçisi "Əmrabank" olub. Yusif Səfərov küçəsi, 27 sayılı orta məktəblə üz-büz yerdə park salınması ilə əlaqədar geniş söküntü işləri aparılır. Məhz plana düşən ərazidə "Əmrabank"-ın ofisi yerləşir.

Hüseyn Abdullayevın özü də sosial şəbəkələrdə baş verənlərə bağlı yazdığı statusda mülkün ona məxsus olduğunu təsdiqləyib. Sabiq millət vəkili baş verənləri ailəsinə qarşı olan təzyiqli kampaniyası kimi qiymətləndirib: "Bildiyiniz kimi, noyabr ayının 18-də mən "Yeni Müsavat" və "Azadlıq" qəzetlərinə açıqlama verərək İNTERPOL-un adımları öz məlumat bazasından (Data bases) rəsmən çıxardığımı bildirmişdim. Təəssüflər olsun ki, elə həmin gün Azərbaycanda mövcud olan despot rejimi, mənə və ailə üzvlərimə qarşı yeni bir təzyiqli, çirkin böhtan kampaniyasına start verdi.

Buna sübut olaraq, qeyd edirik ki, hakimiyyət nümayəndələri mənim valideynlərimin şəxsi mülkü olan bir binanı tam qanunsuz tərzdə uçurmağa başladılar. Bunun əsas məqsədi məndən intiqam alaraq, başqalarına göz dağı verməkdir. Bütün bunları nəzərə alaraq mən Hüseyn Abdullayev onlara buradan bəyan edirəm ki, əllərindən nə gəlsə etsinlər. Hətta getsinlər mənim ailəmə aid nə mülk varsa söksünlər, yaxud zəbt edib ələ keçirsinlər. Onsuz da gec-tez haqq-ədalət öz yerini tutacaq və illər boyu Azər-

Hüseyn Abdullayev mülkünün

sökülməsinə sərt reaksiya verdi

Sabiq deputat: "Məni bu cür şeylərlə qorxuda bilməyəcəksiz"

Vəkil Fuad Ağayev: "Qanun mülkün dövlət ehtiyaclarına görə sökülməsinə icazə vermir"

baycanda mülkiyyət hüququ pozulmuş insanlar öz əmlaklarının əsl sahibi olacaqlar. Bundan heç kimin şübhəsi olmasın! Amma bu cənablar bir şeyi qəti unutmasınlar ki, Hüseyn Abdullayev hədə-qorxu gəlməklə və yaxud ona iyrenc siyasi repressiyalar tətbiq etməklə, onun iradəsini, prinsipiallığını sındırmaq olmur. Əfsuslar olsun ki, onlar son 25 ildə hələ də Hüseyn Abdullayevi yaxşı tanımayıblar".

Azərbaycanda mülkiyyət hüququ anlayışı yox dərəcəsidir. Hakimiyyətin qəzəbinə gələn istənilən adama qarşı bu cür davranılır. İndiyə qədər bir sıra vəzifələrdə işləmiş şəxslər postlarından

uzaqlaşdırıldıqdan sonra onlar xeyli mal-mülk itiriblər. Məsələn, sabiq nazirlər Əli İnanov, Fərhad Əliyev həbs edildikdən sonra onlara məxsus 10-larla mülk yağmalandı.

Konstitusiyamızda "mülkiyyət toxunulmazlığı" deyilən bir anlayış var. 13-cü maddənin birinci bəndində qeyd olunur ki, Azərbaycanda mülkiyyət toxunulmazdır və dövlət tərəfindən müdafiə olunur. İkinci bənddə isə göstərilir ki, mülkü sökülən mənzil sahiblərinə öncədən xəbərdarlıq edilməli, onlara əşyalarını daşımaq üçün şərait yaradılmalıdır. Üçüncü bənddə isə mülk sahibinə bazar qiymətində kompensasiya veril-

məli olduğu qeyd olunur. Bunların heç birini mülkləri sökülən Hüseyn Abdullayev və digər tanınmış şəxslərin təmsilində görmək mümkün deyil.

Göründüyü ki, "mülkiyyət toxunulmazlığı" haqqında maddə Azərbaycan reallığında kağız üzərində mövcuddur. Maddənin heç bir bəndinə əməl olunmur. Bunu son olaraq Hüseyn Abdullayevlə bağlı baş verən olaylarda açıq şəkildə gördük.

Vəkil Fuad Ağayev hesab edir ki, sökülən hər bir mülkün əvvəlcədən dəyəri ödənilməlidir: "Hər söküntü ilə bağlı məlu-

Tehranda ermənilərin təşkil etdiyi "genosid" sərgisinə sərt təpkilər

Sabir Rüstəmxanlı: "İran daxildə azərbaycanlılara qarşı getdikcə sərt siyasət yürüdür"

Ərəstun Oruculu: "Burada İranın məqsədi azərbaycanlıları və türkdilli xalqları aşağılamaqdır"

Güney Azərbaycanda "erməni genosidi" nə aid sərginin açılması xəbəri hər kəsi şoka saldı. Xəbərlərdə sərginin açıldığı yer böyük əksəriyyətlə azərbaycanlıların yaşadığı Qaradağ və yaxud farsların daha çox Ərəsbəran adlandırdıqları şəhər göstərilirdi. Ağıla gələn birinci sual bu oldu-gözlərinin qarşısında bu cür sərginin açılmasına niyə bir azərbaycanlı etirazını bildirmir? Buna səbəb İranın sərt rejimi, iki-başlı siyasətinə qarşı olan qorxudurma? Amma hər birimizə məlumdur ki, Arazın o tayında yüzlərlə, minlərlə dilimiz, türkcülüyümüz uğrunda mübarizə aparan ziyalı və fəallarımız var. Hansı ki, onların arasında hətta cəblərdə kiçik bir bayrağımızı gözdirdiyinə görə həbs edilənlər var.

"Azərbaycanlılara qarşı münasibət getdikcə pisləşir"

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan millət vəkili Sabir Rüstəmxanlı məsələyə öz münasibətini bildirdi. Onun sözlərinə görə, İran dövləti üzde inkişaf siyasəti apar-sa da əksinə, daxildə azərbaycanlılara qarşı getdikcə sərt siyasət yürüdür:

"Bu cür olaylar xalqın iradəsi ilə baş vermir, İran hakimiyyətinin sifarişi ilə həyata keçirilir. Düzdür, prezidentlər görüşür, işgüzar səfərlər keçirilir, müəyyən məsələlər barəsində danışıqlar aparılır. Lakin gələn görək bu gün nə qədər azərbaycanlı Güneyi tərk edərək dövlətimizə təşrif buyurur, oturlar alırlar".

"Bir erməni qorxusundan Təbrizə girə bilmir"

Qaradağlı həmvətənlərimizlə söhbətdən məlum oldu ki, hadisədən xəbərləri yoxdur. Hazırda Qaradağ şəhərində yaşayan Qandaş Cahangirin sözlərinə görə, belə sərginin açılması qətiyyətlə mümkünsüzdür.

Güneyli A.Muradinin dediklərindən:

"Bəyəm biz ölmüşük ki, vətənimizdə bu cür olay olsun? Təbrizə bir erməni qorxusundan girə bilmir, o da ola ki, sərgisini keçirsin. İran hakimiyyətindən hər şey gözləmək olar, ancaq bunu bizə edə bilməz".

Azərbaycanlılıq uğrunda daim öz fəallığı ilə seçilən C.Zarei xəbəri eşidər-eşitməz böyük natahətliq keçirdiyini bildirdi. Onun sözlərinə görə, əgər xəbər doğrudursa, etiraz keçirilməsi qaçılmaz olacaq.

Gizlin keçən sərgi, yoxsa yalan xəbər?

Onda belə çıxır ki, yayılan xəbər yalandır və yaxud sərgi gizlin keçirilib. "Yeni Müsavat" bu barədə kiçik araşdırma apardı və məlum oldu ki, dırnaqarası sərgi 20 ildir Ərəsbəran(Qaradağ) adlandırılan şəhərdə deyil, Tehrandakı Ərəsbəran salonunda keçirilib. Xəbər İran hakimiyyətinə məxsus İSNA saytında çıxıb. Göründüyü kimi, xəbər düzgün tərcümə edilməyib.

Politoloq Ərəstun Oruculu bildirdi ki, iqtisadi maraqlara baxmayaraq İran heç vaxt azərbaycanlılara xoşməramlı yanaşmayıb. Qonşu sərhəddəki Azərbaycan kimi kiçik bir dövlətin inkişafı onu qane etmir: "İran dövlətində xeyli sayda azərbaycanlı və türkdilli xalqlar yaşayır. Belə sərgi keçirməklə İranın məqsədi qıcıqlandırmaq deyil, azərbaycanlıları və türkdilli xalqları aşağılamaqdır. İran çalışır həmişə Ermənistanla tarixi, humanitar, mədəni əlaqələrini qoruyub saxlasın. Öz müstəqilliyini qazandıqdan sonra da Ermənistan həmişə İran üçün iqtisadi, siyasi, hərbi və enerji faktoru olub. İran heç vaxt öz siyasi konturlarını bu dövlət üçün dəyişməyib. Üstəlik, Türkiyə dövləti İrani qane edən dövlət deyil. Buna görə də "erməni genosidi" nə aid sərgini keçirmək İran dövlətinin maraqlarına cavab verir"

Qeyd edək ki, bugünlərdə Tehranın Ərəsbəran salonunda uydurma "erməni genosidi" nə aid fotosərgi açılmışdı. Mərasimdə Ermənistanın İrandakı səfiri Qriqor Arakelyan, İran ermənilərinin maraqlarını parlamentdə təmsil edən deputat Karen Xanlaryan, uydurma "erməni genosidi" nə aid muzey-institutun direktoru Ayk Demonyan və bir sıra incəsənət xadimləri iştirak ediblər.

Yaxın Şərq yenidən bölünmə ərəfəsindədir?

Bayram Balcı: "Saykes-Pikot müqaviləsindən 90 ilə yaxın vaxt keçib və artıq bunun dəyişməsi lazımdır"

Hazırda Yer kürəsi böyük bir qarşıdurma yaşayır. Ukraynada, Suriya və İraqda davam edən savaşlar, Liviya dan Pakistana qədər lokal münaqişələr, eləcə də sürətlə dərinləşən Qərb-Rusiya toqquşması dünyanın yenidən bölüşdürülməsi iddialarını gündəmə gətirir.

Dünya yenidən bölüşdürülmü? Bu suala birmənalı cavab yoxdur. Bir sıra mütəxəssislər hesab edir ki, hazırda davam edən çaxnaşmalar, qarşıdurmalar nəticə etibarən ilə dünyada böyük dəyişikliklərə gətirəcək. Yeri gəlmişkən, bugünlərdə dünyaca məşhur siyasi strateq, ABŞ-ın keçmiş dövlət katibi Henri Kissincer dünyada artan xaosa qarşı yeni dünya nizamı qurulmalı olduğunu deyib. Kissincer deyib ki, yeni dünya nizamının qurulması uzun və çətin olacaq: "Dünyada ümumi qəbul edilmiş qaydalar yoxdur. Hazırda yalnız Çin baxışı, İslam təsəvvürü, Qərb obrazı və Rusiya nüqtəyi-nəzəri var. Bunların heç dənə hamısı hər zaman üst-üstə düşmür. Rusiya beynəlxalq münasibətlər sisteminə hər zaman mühüm rol oynayır. O, İranın nüvə məsələsində, Suriya amilində həmişə vasitəçi olub.

Bir çox ekspertlərə görə, dünya xəritəsində dəyişikliklər hazırda qanlı savaşların davam etdiyi Yaxın Şərqdən başlayacaq. Son illərdə bir sıra nüfuzlu

demək çox çətinidir. Bu prosesin çox qan axmadan baş verməsini arzulayırıq. Ancaq görünən odur ki, qan axmadan mümkün olmayacaq.

İraq, Suriya və digər region ölkələrinin sərhədləri süni olaraq çəkildi. Yeni bu millətlər dövləti özləri qurmadılar. Xarici dövlətlər müəyyən sərhədlər cızdılar və hazır dövlətləri verdilər onlara. İndi isə 90 ildən sonra narazılıq ortaya çıxıb və bölgənin böyük xalqlarından biri olan kürdlər narazıdır. Hazırda baş verənlər müəyyən mənada kürdləri qane edir, çünki sonunda müstəqillik və ya muxtariyyət olmasa da, ən azından siyasi və mədəni haqlarını əldə edə biləcəklər".

B.Balcının fikrincə, Türkiyə bu məsələdə zərərlə görə bilər. Ekspertin fikrincə, kürdlərlə anlaşacağı təqdirdə Türkiyə bu mərhələdən ən az zərərlə çıxıb bilər: "Türkiyə bu prosesdən daha az zərərlə çıxmaq üçün bir çox işlər görə bilər. Bunlardan ən önəmli olanı kürdlərlə dostlaşmaqdır. Çünki hazırda Yaxın Şərqdə sayına və siyasi baxımdan daha yaxşı təşkilatlanmış kürdlər Türkiyə kürdləridir. Bu səbəbdən İndi Türkiyənin kürdlərin hamisi rolunda çıxış etməsi daha uyğundur, çünki əks halda

Bayram Balcı

Türkiyə Yaxın Şərqdə bu prosesdən ən çox zərərlə gören ölkə ola bilər".

Bayram Balcı deyir ki, İndi İraqda yeni kürd dövlətinin yaranması real görünəndə də, hazırda kürd siyasi qrupları arasında davam edən anlaşılmazlıq səbəbindən bu proses bir neçə il uzanacaq. Eyni zamanda B.Balcı deyir ki, İŞİD problemi uzun zaman tələb edəcək və bölgə ölkələri üçün təhdid olmaqda davam edəcək. B.Balcı deyir ki, ABŞ və koalisiya aviasiyası İŞİD-i məhv etmək üçün yetərli olmayacaq. Bu səbəbdən də İŞİD probleminin hələ bir neçə il bölgədə savaş səbəbi olaraq qalacağı düşünür. Ekspertə görə, qarşdakı illərdə böyük təbaddülə lar və bölünmələrə hazır olmaq lazımdır.

□ KƏNAN

□ XALİDƏ

Azərbaycanda banklarda kredit faizlərinin yüksək olması və bunun vətəndaşlara ciddi ziyan vurmaları hər kəsin bildiyi bir faktır. Milli Məclisdə büdcə müzakirələri zamanı bu məsələyə toxunan Zəhid Oruc da yüksək faizli kreditlərin bəzən insanların həyatını məhv etməyə qədər mənfi nəticələrə səbəb olduğunu bildirib.

Bəs görəsən, hökumətin bankların kredit siyasətinə təsiri varmı? Kredit faizlərinin aşağı salınması üçün bank sektoruna hansı müdaxilələr oluna bilər? Yoxsa bu tendensiya vətəndaşların banklardan, dolayısı ilə dövlətdən asılı hala salınmasına xidmət edir? Kredit borcunu ödəməyən insanların məhkəmə qarşısında aciz qalması, bir neçə gündə evindən çıxarılaraq küçələrə atılması günümüzün reallığıdır. Bəs bu vəziyyətdən çıxış yolu nədir?

“Yeni Müsavat”ın sualını cavablandıraraq “Azad İqtisadiyyata Yardım Mərkəzi”nin sədri Zöhrab İsmayıl bildirdi ki, kreditlərin faiz dərəcələrini hökumət müəyyən etməyə də problemi tənzimləmək istiqamətində addımlar atmalıdır: “Kredit faizlərini hökumət müəyyən etmir, banklar müəyyən edir. Bankların əksəriyyəti isə özəldir. Kredit faizlərinin yüksək olmasının səbəbləri isə müxtəlifdir. Bunlardan biri bankların maliyyə vəsaitlərinin məhdud olmasıdır. Azərbaycanda bank bazarı kiçikdir, sahibkarlıq və investisiyalar üçün mühit yaxşı olmadığından bank bazarı inkişaf edə bilmir. O biri tərəfdən, hökumət və Milli Bank bank bazarına rəsmi və qeyri-rəsmi müdaxilə edir. Hökumət çalışır ki, mövcud banklar hər hansı formada nəzarətdə olsun. Həmçinin ölkədə xarici bank kapitalına məhdudiyət var. İkinci amil kredit verilən zaman risklərin yüksək olmasıdır. Ölkədə qanunun aliliyi bərqərar olmadığından, məhkəmələr müstəqil və effektiv işləmədiyindən, həmçinin korrupsiyaya bulaşdığından kreditlərin qaytarılmasında ciddi problemlər var. Bu da riskləri artırır və faizləri bahalaşdırır”.

Zöhrab İsmayıl bankların kreditlərin faiz dərəcələrini artırmağa sövq edən başqa obyektiv səbəblərin olduğunu da vurğuladı: “Məsələ bundadır ki, kre-

Həyatımızı cəhənnəmə

döndərən kreditlər

“Banklar Milli Bankın mərkəzləşmiş resurslarından kredit alanda qeyri-rəsmi ödənişlər etməyə məcbur olursa, bu da faizlərə təsir edir”

ditlərə tələbat yüksəkdir. Bu tələbatı ödəyəcək resurslar isə məhduddur. Bu bir göstəriş məsələsi deyil, bank bazarındakı çətinlikləri kreditlərin baha olmasına gətirir. Ölkədə maliyyə azadlıqları məhduddur. Vətəndaşlar əgər banklara əmanət qoymağa çəkinirə, banklar Milli Bankın mərkəzləşmiş resurslarından kredit alanda qeyri-rəsmi ödənişlər etməyə məcbur olursa, nəticədə bu, kredit faizlərinə təsir edəcək”.

İqtisadçı ekspert qeyd etdi ki, bank-maliyyə sektorunda islahatlar aparılmadan bu problemlərin köklü şəkildə həlli mümkün deyil: “Əslində bir çox banklar da bugünkü hökumət müdaxilələrinin problemlərini yaşayır. Bu situasiya bank-maliyyə sektorunda geniş islahatlar tələb edir. Xarici bank kapitalına məhdudiyət aradan götürülməli, sahibkarlıq və investisiya mühiti sağlamlaşdırılmalıdır. Həmçinin mülkiyyətə və başqa əmlaklara müdaxilələr dayanmalıdır. Ən əsası ölkədə qanunun aliliyi təmin edilməlidir. Məhkəmələr üçüncü hakimiyyət funksiyasını yerinə

yetirməlidir. Kredit faizləri ilə bağlı xarici təcrübəyə toxunan ekspert onu da vurğuladı ki, müxtəlif ölkələrdə faiz dərəcələri fərqli olsa da, inkişaf etmiş ölkələrdə bu, illik 4-5 faizdən yüksək deyil”.

Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri Mirmahmud Mirəlioğlu da hökuməti bank siyasəti ilə bağlı islahatlara çağırırdı: “Azərbaycan vətəndaşlarının əksəriyyəti bu gün demək olar ki, banklardan asılı vəziyyətdədir. Hökumətin bu siyasəti doğru siyasət deyil. Kreditlərin faiz dərəcələrinin yüksək olması hər zaman insanları narahat edir. Bunun çıxış yolu tapılmalıdır. Biz bilirik bu məsələlərin arxasında yürüdülmən siyasət durur. Bu tək bəyənətlərlə yox, tək bəyənətlərlə yox, konkret əməli addımlarla həll olunmalıdır. Təəssüflər olsun ki, hələ ki bu məsələ aktual olaraq qalır”.

Partiya sədrinin fikrincə, dövlətin bu məsələdə təsir imkanları böyükdür: “Bütün banklar Mərkəzi Bankdan asılıdır. Mütəxəssislər dəfələrlə bu məsələdə

çixış yollarını göstərirlər. Bu siyasət mütləq dəyişilməlidir. Vətəndaşa kredit verilir və bir aydan sonra başlanır faizi hesablanmağa. Əgər hər hansı sahibkar bu pulla yatırım edirsə, hələ o aldığı pulu dövrüyyəyə salmayıb, bundan qazanc əldə etməyib, ancaq artıq bank borcunu istəyir. Dünyanın heç bir yerində Azərbaycanda olduğu qədər yüksək faizlər

“Azersu” məhkəmə çəkişməsində

Qurum “Oğuz-Qəbələ-Bakı” su kəmərinə görə vətəndaşlara çatacaq pulu vermək istəmir

“Oğuz-Qəbələ-Bakı” su kəmərinin istifadəyə verilməsindən dörd il keçsə də, hələ də zərərçəkən vətəndaşlar məhkəmə yollarındadır. Kəmərin çəkildiyi ərazilərdə əkin sahələri, fındıq bağları dağıdılmış, istifadəyə yarırsız hala düşmüş vətəndaşlar hələ də hüquqlarını bərpa edə bilməyiblər. Bununla bağlı başlanan məhkəmə çəkişmələri isə illərlə davam edir, hakimlər işi süründürməçiliklə yola verir, vətəndaşlar kompensasiya ala bilmirlər.

Sözügədən kəmərlə bağlı onlarla vətəndaşın məhkəmə çəkişməsi hələ də davam edir. Neftçilərin Hüquqlarını Müdafiə Təşkilatının hüquqşünası Azər Quliyev məsələ ilə bağlı musavat.com-a bildirib ki, hazırda zərərçəkən üç vətəndaşın işi Yasamal Rayon Məhkəməsindədir: “Bunlar Qəbələ sakinləridir. Onlar kompensasiya vermədiyinə görə “Azersu” ASC-ni məhkəməyə veriblər. Hacı Qocayev, Xalidə Qocayeva və Bayram Vəzirovun işi 2012-ci ilin dekabrından davam edir. Qanunla proses ən çox üç ay çəkməlidir, ancaq iki ildir. Məhkəmə və hakim Fuad Babayev işi yubadır”.

Onun sözlərinə görə, Şəki İnzibati-İqtisadi Məhkəməsində də sözügədən kəmərlə bağlı iki vətəndaşın işinə baxılır: “Bunlar Qəbələ sakinləri Aslan Sultanov və Əli Soltanovdur. Onlar da “Azersu”dan onlara dəyən ziyanı görə kompensasiyanın ödənilməsinə tələb edirlər”.

Hüquqşünas bildirir ki, iki Oğuz sakininin işi də Bakı Apelyasiya Məhkəməsindədir: “Şövkət Babayev və Eyvaz Hüseynovun iddiasını Yasamal Rayon Məhkəməsi təmin etmişdi, “Azersu” apelyasiya şikayəti verib”.

Qeyd edək ki, “Oğuz-Qəbələ-Bakı” su kəmərinin çəkilişindən illər keçsə də, kəməre görə zərər çəkən vətəndaşlara hələ də kompensasiya ödənməyib. Dörd minə yaxın vətəndaş pozulmuş hüquqlarını bərpa etməkdə acizdir. Onlardan bir qismi məhkəmələrə üz tutsa da, məhkəmələr çox hallarda onların hüquqlarını müdafiə etmir. Konkret olaraq, ölkənin 8 rayonunun ərazisindən keçən su kəmərinə görə 3257 torpaq mülkiyyətçisi itirilmiş mülkiyyətə görə kompensasiya ala bilmir. Bu, 16 min nəfərdən çox vətəndaş deməkdir. Məhkəmə işlərində isə bir neçə vətəndaşın iddiası təmin edilib və qərar icra olunub.

□ Rəy RƏFİYEVA

E.Rüstəmov qeyd edib ki, geri qaytarılmayan kreditlərin payı hazırda 15-18%-ə çatır: “Bizim əhəlimiz vəsaitlərini çox yüksək faizlə banklara verir. Banklar daha çox əmanətlərə görə pul ödəyirlər, nəinki özləri faizlərdən qazanc əldə edirlər. Mərkəzi Bank son illər iqtisadiyyata vəsait qoyuluşunu 34 dəfə artırıb. Bununla belə, kreditlərə olan tələbat çoxdur. Buna

səbəb isə təklif bazarı olmasıdır”.

Dünya Bankının araşdırmalarına diqqət çəkən sədr bildirib ki, Azərbaycanda ipoteka kreditlərinə olan ilkin tələbat 6 milyard dollardır: “Biz gələn il üçün bu istiqamətdə ayrılan vəsaitlərin əsaslı şəkildə artırılmasını hədəfləyirik. Maliyyə Nazirliyi ilə bu məsələ ilə bağlı müzakirələr aparılır”.

□ Nərgiz LİFTİYEVA

MUSAVAT

Son səhifə

N 285 (5994) 21 noyabr 2014

Kanalizasiya suları ilə işləyən avtobus

Sərnişindəşimada və ümumiyyətlə, ictimai nəqliyyatda maraqlı innovasiya gerçəkləşdirilir. Britaniyanın Bristol şəhərində "The Bio-Bus" adlı sərnişin avtobusu hazırlanıb. Bat-Bristol marşrutu ilə sərnişin daşıyan avtobus benzin, dizel yanacağı və ya metan qazı ilə yox, bioloji qazla işləyir.

Daha doğrusu, avtobus kanalizasiya suları və məişət tullantılarından yaranan qazla çalışır. Milli.az Bristol Post-a istinadən bildirir ki, avtobusun yanacaq çəninin tam doldurulması üçün bir insanın 1 il boyunca ayaqyolu "məsrəfləri" yeter.

40 yerlik "Bio-Bus"ün çəni bir dəfə doldurulandan sonra avtobus 305 km məsafəni qət edə bilir. Ayda 10 min sərnişinin daşınması üçün nəzərdə tutulan avtobus biometan qazı ilə işlədiyindən ekoloji cəhətdən təmizdir və ətraf mühiti zəhərləmir.

Şərqi İngiltərə Universitetinin alimlərinin layihəsi əsasında hazırlanmış avtobus fəaliyyəti üçün gərəkli qazla "GENeco" şirkətinin "Wessex Water" zavodunda təmin olunur.

Sözügedən qaz isə kanalizasiya sularından alınır.

12 il canavarların arasında yaşadı

Marcos Rodriguez Pantoja 7 yaşından 19 yaşına qədər İspaniyadakı Sierra Morena dağlarında canavarlarla birgə yaşayıb. Hazırda Galiçya bölgəsində yaşayan Marcos 66 yaşındadır. 1965-ci ildə İspaniya polisi tərəfindən tapılaraq "mədəniyyətlə qovuşdurulub". Amma bu, onun üçün asan olmayıb. Aradan illər keçəndən sonra Marcos yenidən canavarların yanına gedib. Jurnalistlərlə söhbətində Marcos deyib ki, bir dəfə dağda bir neçə qurd balası görüb: "Onlarla oynamağa başladım. Canavarları təqib etdim. Ardınca bir mağaraya girdik. Orada yatıb qalmışam. Sonra bir dişi canavar gəldi. Gözlərini üzümə dikdi. Gəldi və mənə yalamağa başladı. Artıq ailənin bir parçası idim". Marcosun ilginç həyat hekayəsi "Qurd Qardaşlar" adlı filmə də mövzu olub.

Ağlayan uşağı gec sakitləşdirmək lazımdır

Avstraliyada valideynlərin ağlayan uşaqlarına necə münasibət göstərməsi ilə bağlı bir araşdırma hazırlanıb. Alimlər valideynlərə tövsiyə edib ki, uşaqlar ağlamağa başlayanndan bir müddət sonra onları sakitləşdirmək üçün hərəkətə keçsinlər. 7 aydan 6 yaşa qədər olan 326 uşaq üzərində aparılan araşdırmanın nəticələrinə görə, ata-analar ağlayan uşaqlarını nə qədər gec susdursalar, bir o qədər uğurlu nəticə əldə edirlər. Bunun adına "nəzarətli ağlama" deyilir. Belə ki, valideynlər uşaq ağlayandan sonra gözləmə müddətini hər dəfə artırır və onlar öz-özünə sakitləşmə vərdisi qazanırlar. Araşdırmanın rəhbəri Anna Price deyib: "Ata-analar uşaq ağlamağa başlayandan sonra bir gecə 2 dəqiqə, növbəti gecə 5 dəqiqə müdaxilə etmədən gözləməyi öyrənsinlər. Bu, uşağa ziyan deyil. Amma valideynlər uşaq ağlayan kimi onun qapısını bağlayıb, onunla maraqlanmış kimi etməsin. Hər dəfə otaqlarına gedib, nə etdiyi ilə maraqlansın. Bu halda uşaq da, ana da sağlam bir gecə keçirə biləcək".

Milyoner olmaq üçün ərini və 6 sevgilisini öldürdü

Yaponiyanın "qara dul" kimi tanınan Çisako Kakehi adlı qadın ərini və ərinədən başqa həyatında olmuş 6 sevgilisini zəhərləyərək öldürüb. 67 yaşlı qadın ərini zəhərlədiyi üçün həbs olunub. İstintaq araşdırmalarında onun daha öncəki sevgililərinin də qəribə şəkildə dünyasını dəyişdiyi üzə çıxıb. Belə ki, "qara dul"un bir sevgilisi yedikləri bir yeməkdən sonra həyatını itirib. Kakehinin ikinci əri ürək tutmasından, digəri xərcəng, bir başqası isə motosiklet qəzası nəticəsində dünyasını dəyişib. Qəribə ölümlərin ardınca bütün ölümlər araşdırılıb və onların səbəbinin bir qayda olaraq zəhər olduğu aydınlaşıb. Məlum olub ki, Kakehi bu 7 adamın ölümündən böyük miqdarda sığorta pulu alıb və 6 milyon 800 min dollarlıq sərvətə sahib olub. Əgər Kakehinin bu ölümlərlə birbaşa əlaqəsi olduğu üzə çıxsaydı, ölkədə ən böyük "Qara dul cinayəti" olaraq tarixə keçəcək.

QOÇ - Əgər öz güc və potensialınıza inanırsınızsa, boş dayanmayın. Məqsədinizə gedən yolda dayanmadan irəliləyin. Əmin olun ki, bu istiqamətdə etibarlı dostlarınızdan dəstək alacaqsınız.

BUĞA - Yaxşı olar ki, ixtiyarınızda olan bu təqvimdə qeyri-adi hansısa addımı atmayıb adi işlərlə məşğul olasınız. Onsuz da əvvəlcədən planlaşdırdığınız işlər bu gün reallaşmayacaq.

ƏKİZLƏR - Tanrı ixtiyarınıza elə bir gün verib ki, xeyli məmnun qalacaqsınız. İstər fəaliyyətdə, istərsə də qarşılıqlı münasibətlərdə xoş ovqat qazanacaqsınız. Bədxərclik etməyin.

XƏRÇƏNG - Ulduzlar şəxsi büdcəni artırmaq üçün uğurlar vəd etsə də, qərəzli sövdələşmələrə zəmin yaradacağından narahatdır. İndi sizə reallığı nəzərə almaq ən vacib məsələdir.

ŞİR - Qarşınızda duran bu təqvim həyatınızda mövcud olan kompleks problemlərin həll olunmasına xidmət edəcək. Amma ilk növbədə tərəfdaşlarınızla sivil qaydada davranmalısınız.

QIZ - Rastlaşdığınız situasiyaların mürəkkəbliyi qərar çıxarmağınıza mane ola bilər. Odur ki, hər bir qərarı verərkən reallığı nəzərə alın. Bunu bacarsanız, hər şeydən razı qalacaqsınız.

TƏRƏZİ - Ümumi orqanizminizdə aktivliyin azalması gözlənilir. Bu səbəbdən sağlamlığınızı qoruyun ki, günün uğurlarını özünüze yaxınlaşdırırsınız. Yeni təkliflərə razılıq verin.

ƏQRƏB - Yaxşı olar ki, günün ilk yarısında neytrallığınızı qoruyasınız. Ələlxüsus da qarşılıqlı münasibətlərdə təmkinli olmalısınız. Nəhəddən sonra iş prinsipində uğurlarınız başlamalıdır.

OXATAN - Ulduzlar daha çox romantik duyğulara qərq olmağınızı tövsiyə edir. Çünki ətrafınızda bədxah adamların olması hələ dünyamızın pis olmasına dəlalət etmir. Tanrıya sığının.

OĞLAQ - Beyninizdə ilişib qalan arzularınızı tədricən reallaşdırmağa başlayacaqsınız. Bu istiqamətdə nüfuzlu və təcrübəli insanların köməyindən yararlanın. Büdcənizdə artım gözlənilir.

SUTÖKƏN - Çoxdan görmədiyiniz doğma və yaxınlarınızla görüşmək üçün bu təqvimdən yararlanmağa çalışın. Onsuz da təbiətin durumu fəaliyyətdə hər hansı yeniliyə çatmağa imkan verməyəcək.

BALIQLAR - Mistik deyimlərə əhəmiyyət verməkdənsə, Allahın adını uca tutub hərəkət edin. Əgər özünüze əminsənizsə, bu təqvimdə böyük işlər görə biləcəksiniz. Duyğularınızı məhəbbətə həsr edin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Kişilər dikdaban geyinən qadınlara yardım etmək istəyir

Fransadakı Bretagne-Sud Universitetinin alimləri maraqlı bir araşdırma aparıblar. Araşdırmanın nəticələrinə görə, kişilər dikdaban ayaqqabı geyinən qadınlara daha çox yardım edir, nəinki daban-sız tuflı geyinənlərə. Nikolas Gueguen və heyəti tərəfindən aparılan araşdırma nəticəsində məlum olub ki, kişilər dikdaban geyinən qadınları digərlərindən daha cazibədar hesab edir və onların hər cür çətinliyini həll etməyə meyllidir. Onlar hesab edirlər ki, bu cür ayaqqabılı qadınlar daha zərifdir və yardıma ehtiyac duyur. Son təcrübədə isə araşdırma qrupu bir kafedə kişilərin dikdaban geyinən qadınlara nə dərəcədə təzə ünsiyyət qurmasını üzə çıxarıb.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zabil MÜQABİLOĞLU

Lisənziya N: B 114

SAYI: 5.400

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.